

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUdlow 5-9500

VOL. LIV Price 10 c

Ketvirtadienis — Thursday, Rugsėjis — September 17, 1970

Nr. 218

DVI PREZ. NIXONO DIENOS CHICAGOJ

Atvyko po entuziastingo sutikimo Kansas universitete, kur pasakė kalbą paliesdamas JAV vidaus ir užsienio problemas

Chicago. — Į Chicago vakar atskrido prez. Nixonas dviejų dienų vizitui. Prezidentas atskrido iš Manhattan, Kansas, kur Kansas steito universitete pasakė kalbą. Prezidentas atvyko į Chicago dalyvauti Vidurio Amerikos valstybių laikraštinių suvažiavime.

Atvykęs į O'Hare aerodromą helikopteriu, nuskrido į Meigs aerodromą iš čia motorkada į Sheraton - Blackstone viešbutį. Penktą valandą po pietų prezidentas priėmė 70 kvietusių svečių. Vakare nuo šeštos valandos nebuvo numatyta jokių priėmimų.

Piliečių diena

Šiandien prezidentas aplankys Chicagos didžiuosius dienraščius ir taip pat dalyvaus 140 naujų piliečių pilietybės gavimo iškilnėse. Baltųjų Rūmų spaudos sekr. Ziegler teigia, kad tai įeina į Piliečių dienos iškilmes. Skelbiama, kad šis prez. Nixono asilankymas Chicagoj yra ne politinis, tačiau šiaip ar taip, prez. Nixono kelionė padeda sen. Smith, kuris lydėdamas prez. Nixoną lėktuvu į Chicago turėjo progos būti nufotografuotas ir taip jam sudaroma reklama. Prez. Nixoną O'Hare aerodrome pasitiko sen. Percy ir kongr. Edward Dervinski. Prezidentui lankantis Chicagoje buvo imtasi visų galimų saugumo priemonių.

Susitiks lenkų veikėjus

Ketvirtadienio rytą kongr. Dervinski prezidentui pristatys trijų lenkiškųjų laikraščių redaktorus ir organizacijų vadus. Tarp jų ir Lenkų Romos katalikų unijos prez. Joe Pranica.

Šiandien prez. Nixonas išvyks į Washingtoną 4:35 val. iš O'Hare aerodromo.

Pagarba mokslui ir įstatymams

MANHATTAN, Kansas. — Prez. Nixonas Kansas universitete buvo iškilmingai sutiktas vietos politinių pareigūnų, universiteto vadovybės ir gausios 16,000 studentų auditorijos, kuri išskirtinai ilgais ir nesiliaujančiais plojimais sutiko prezidentą ir jo kalbą nuolat ir nuolat pratraukė. Prezidentas savo kalboje pasmerkė nedidelę grupę riaušinių, kurie stengiasi politiniais tikslais trukdyti normalų mokslo darbą. Jis priminė neseniai išsprogdinto Wisconsin universiteto atvejį, bei kitus panašius įvykius, kada sunaikinama mokslo atsiėmimai, turj tarnauti JAV ir viso pasaulio pažangai. Prezidentas

GAVO DRAUDIMĄ UŽ SUDEGINTĄ LĒKTUVĄ

LONDONAS. — Britanijos lėktuvų bendrovė iš draudimo įstaigos Lloyd gavo 8.4 mil. dolerių draudimo. Lėktuvą praejusį šeštadienį sudegino arabų banditai Jordane.

• Nepriklausomos Lenkijos ambasadorių Vatikane Kazimierą Papee priėmė Sv. Tėvas. Ambasadorius Papee jau nuo II-o pasaulinio karo laikų atstovauja Lenkijos tikintiesiems prie Vatikano.

Maskvos manevrai Rytų Vokietijoje

RYTŲ BERLYNAS. — Varšuvos pakto valstybės šį rudenį darys manevrus Rytų Vokietijoje, kaip skelbia komunistų partijos laikraštis "Neues Deutschland" 1969 m. čia vyko Sov. Rusijos ir Rytų Vokietijos armijų manevrai.

Castro sesuo kviečia laisvinti Kubą

KYOTO, Japonija. — Kubos diktatoriaus Castro sesuo Juanita kviečia Japoniją ir kitus kraštus padėti Kubai išsilaisvinti iš komunizmo. Ji sakosi, kad svarbė daug kartų, kaip grįžti su antikomunistiniu judėjimu į kraštą ir padėti jam išsilaisvinti. Juanita nuo savo brolio komunisto į Ameriką atbėgo 1964 m. Japonijoje ji kalbėjo Pasaulio antikomunistinės lygos ir Azijos antikomunistinės lygos sesijoj. Kiti kalbėtojai buvo gen. Lulapicher iš Thailando ir kiti asmenys iš įvairių Azijos kraštų.

Jėgų balansas Europoj

DUESELDORFAS, V. Vokietija. — Vyriausiasis sąjungininkų vadas Europoje gen. Andrew Goodpaster, perspėjo, kad karinių jėgų balansas Europoje persvyrą Sov. Rusijos naudai. Jis tai kalbėjo Amerikos prekybos rūmų nariam Vokietijoje, pareiškdamas, kad Nato pajėgos Europoje silpnėja, gi Sovietų Rusijos vis didinamos. Sov. Rusija savo ir satelitų armijas vis labiau apginkluoja raketomis ir kitomis priemonėmis, ko anksčiau niekada nėra buvę. Nato tebėra stiprus, tačiau jis reikalingas modernizavimo ir patiprinimų.

pareiškė, kad mažuma šaukdama turi taip pat mokėti ir klaidinti. Prezidentas atskrido iš Manhattan, Kansas, kur Kansas steito universitete pasakė kalbą. Prezidentas atvyko į Chicago dalyvauti Vidurio Amerikos valstybių laikraštinių suvažiavime.

Prezidentas taip pat palietė ir Vietnamo karą, pabrėždamas, kad karų šiame šimtmečiuje bus daugiau, jie baigėsi ir baigiamas ir Vietnamo karas. Prezidentas pabrėžė, kad siekiant taikos, susiduriama su eile sunkumų, ką reikia nugalėti.

Džiaugėsi Amerikos jaunąja generacija, kuri ateina su naujais sumanymais ir idėjomis, tačiau visa turi būti pasiekama tvarka ir darbu.

Prezidentas buvo saugojamas nuo eventualių užpuolimų.

Prez. Nixon

Reikšminga prezidento kelionė Europon

Susitiks su Jugoslavijos diktatorium Tito

Washingtonas. — Prez. Nixonas šį mėnesį skrenda į Europą, aplankys Britaniją, Italiją, Ispaniją, Jugoslaviją ir galimas daiktas Prancūziją. Apie tai paskelbė Baltųjų Rūmų spaudos sekret. Ziegler. Tai būtų prez. Nixono antraji kelionė į Europą ir taip pat būtų antras atsilankymas komunistinėje valstybėje, 1969 m. jis buvo Rumunijoje, kur buvo sutiktas milžiniškoms ovacijoms.

Prezidento kelionė, lankant Viduržemio jūros valstybes, rīšama su tų valstybių saugumu, čia vis labiau nori įsitiprinti Sovietų Sąjunga. Prez. Nixonas vizituos ir Seštąjį Amerikos laivyną, plaukiojantį Viduržemio jūroje.

Maskva nepatenkinta

Maskva buvo labai nepatenkinta prez. Nixono entuziastingu priėmimu Rumunijoje, taip pat ji bus

KALENDORIUS

Rugsėjo 17 d.: šv. Narcizas, šv. Kolumba, Mantrimas, Sigutė.

Rugsėjo 18 d.: šv. Juozapas Kup., šv. Ričarda, Mingaila, Auca.

ORAS

Saulė teka 4:31, leidžias 6:69. Chicagoje ir apylinkėse šiaudien lietinga. Temperatūra apie 60 laipsnių.

Tito

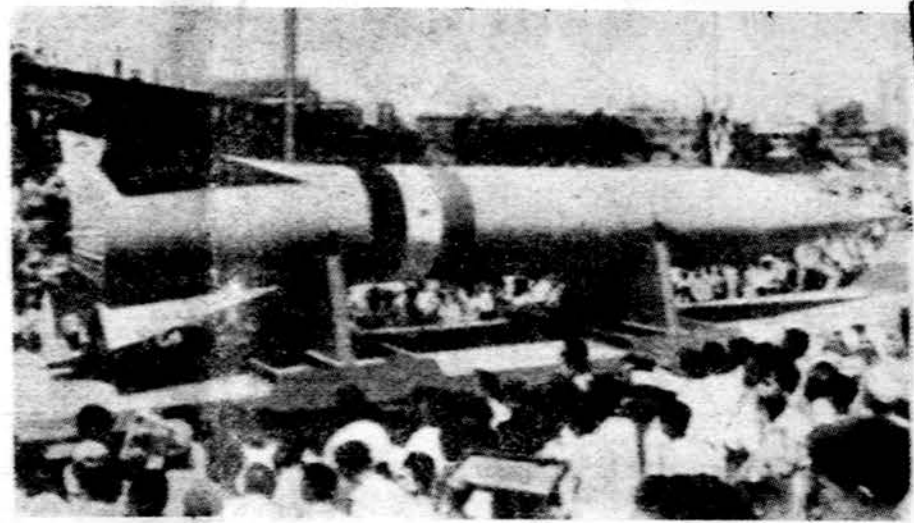
nepatenkinta ir priėmimu Jugoslavijoje, nes čia tikimasi suplauks milžiniškos minios. Jugoslavijai pridudama daugiausia reikšmės, nes tai nuo Maskvos nepriklausanti komunistinė Viduržemio jūros šalis.

Prezidentą lydės žmona, valstybės sekr. Rogers, patarėjas Kissinger ir keletas kitų Baltųjų Rūmų pareigūnų.

Prez. Nixonas Jugoslavijoje susitiks ir krašto galvą diktatorių Tito.

Varžomos kelionės

WASHINGTONAS. — Valstybės departamentas skelbia, kad kelionės suvaržytos yra į kom. Kiniją, Kubą, šiaurės Korėją ir šiaurės Vietnamą. Į šiuos kraštus vyksta turės gauti specialius leidimus.

Neseniai Sovietų Sąjunga perleido Egiptui tam tikrą skaičių vidutinio atstumo raketų, kurios gali pasiekti bet kurio taikinius Izraelyje. Vieną iš jų matome čia, kai raketos buvo nuvežtos į Egiptą. Dėl jų dislokacijos baigia suriti ir Izraelio - arabų derybos. Egiptiečiai šias raketas vadina "El Kaher" (užkariautojas).

MASKVOS ŽYDAI ŠAUKIASI PAGALBOS

MASKVA. — Grupė Maskvos žydų vėl pasiprašė, kad jie būtų išleidžiami į Izraelį. Jie savo pareiškimą įdėvė vakariečiams laikraštiniams. Rašte skelbiama, kad žydų suiminėjimas ir persekiojimas Sov. Rusijoje padidėjęs per pastaruosius keletą mėnesių. Skelbiama, kad suiminėjant konfliktuojama bet kokia žydiška literatūra ir maldų knygos. Laišką, persiūtą į Vakarus, pasirašo 83 žydai, kurie duoda pilnas savo paavrdes, profesijas ir adresus. Jie kviečia žydus vienyti ir padėti savo broliams ir seserims ir juos gelbėti nuo sunaikinimo ir persekiojimo. Kitas laiškas buvo pasirašytas 77 žydų, jis adresuotas Jungtinėm Tautom. Žydai sakosi norj išvykti į Izraelį. Buvę duota 200 asmenų leidimai, tačiau pasauki beduota tik keletai asmenų.

te kovoja už laisvę, gi pasaulio žydai turi teisę visais būdais demonstroti prieš žiaurioj Sovietų Rusijos tiranijoj laikomus žydus, kurie tremiami į koncentracijos stovyklas ir kišami į bepročių ligonines. Kas žino žydų tautos istoriją, tas suprasiąs, kokią sunkią kovą žydai kovoja.

Piratai ir pasaulis

Kairas, JAR. — Nasserio oficialus laikraštis "Al Ahram" skelbia, kad lėktuvų grobimai neprisidėjo prie arabų kraštų gerovės. Ešą arabai turi laimėti viso pasaulio pritarimą savo kovose, tačiau tokie grobimai pasaulij nuteikę priešingai. Kitas Kairo laikraštis "Al Akhbar" taip pat panašiai paraiškė, kad šie žygių pakenkę arabams pasaulio viešojoje opinijoje. Šiaip jau eiliniai arabai grobikus gerbia, Irako ir Alžirijos vyriausybės taip pat juos palaiko. Maskva gi kaltina Izraelį, o Kom. Kinija palaiko arabus, kad šie taip kovoja už savo reikalus. Kiti kraštai, Palestina, Irakas, Sirija, Alžirija smerkia Egiptą, kad šis leidžiasi su žydais i derybas. Stebėtojai mano, kad JAR yra pajėgus atskirti nuo kitų arabų ir siekti su žydais taikos.

Kovos Kambodijoje

PHNOM PENH, Kambodija. — Komunistinės grupės paėmė strateginį kaimą, 46 mylios nuo Phnom Penh ir apsupo Kambodijos karius susprogdindamos tiltą ir nutraukdamos bet kokį pristatymo ryšį. Iš viso apsupta 4,000 vyrų. Komunistai užėmė Tapeang Kak kaimą, esantį prie kelio Highway 6. Amerikiečių ir Kambodijos lėktuvai stipriai bombarduoja priešo pozicijas.

Sovietų Rusijos premjero dukra dr. Ludmila Svishiani (kairėje) apžiūri Amerkos farmas netoli Clevelando. Komunistinio režimo nugalėdintas Sov. Rusijos ūkis negali atsigausti ir svečiai stebi, kaip kapitalistai gal turėti tokj maisto perteklių. Kartu su Ludmila stovi "audonasis milijonierius Eaton ir Sov. Rusijos mokslų akademijos pirm. Millionsčikovas.

5-OCT 21 PAVOJAI KARIBŲ VALSTYBĖMS

Ne Kuba, bet Maskva

Saugumo pagelbinis sekretorius Nutter pareiškė, kad Karibų saugumas liečia tris aspektus: Karibų valstybių vidujinis saugumas, Kubos tiesioginis kišimasis į kitų valstybių reikalus ir Sovietų karinė bei politinė veikla.

Šį pranešimą jau perskaitė daugelis senatorių ir žinomų Washingtono politikų. Pav. Hurwitch pareiškė, kad yra visiškai aišku, kad Amerikos taika ir saugumas yra iš Kubos pusės pavojuje, kuris išeina ne iš pačios Kubos, bet per Sovietų Sąjungos jėga Amerikos kontinentu.

Tiesioginis grasinimas

Admirolas Holmes, Atlanto laivyno viršininkas, pareiškė, kad Sovietų laivyno pasirodymai Karibų jūroje, Meksikos įlankoje ir prie pietinių Amerikos pakraščiu nėra eiliniai manevrai, bet tiesioginis grasinimas JAV saugumui.

Pietų Amerikos laikraščiai iš to daro išvadą, kad šiandien visi žino, kad tik per Kubą kenčia visas Amerikos kontinentas, nors taip pat žino, kad ne tiesioginiai Kuba grasos, bet per ją Sovietų Sąjunga, stipriai laikanti koją pačioje Kuboje. Tačiau nemaža politiku ir karo vadų bei diplomatų

iki šiol nematė, kad Kuba sudaro tikrą pavojų pačiai Amerikai, o tik pripažino ir pasmerkė Kubą, kaip Sovietų Sąjungos satelitą.

Smerkia bombų perteklių

FONTANA, Wisc. — Čia vyksta pasaulio mokslininkų konferencija vadinama Pugwash vardu. Joje vakar buvo pasmerkta pasaulio atominių ginklų atsargos. Dalyvauja posėdžiuose 120 mokslininkų iš 35 valstybių. Kitas suvažiavimas įvyks 1971 m. Rumunijoje. Robert Neild, Švedijos Tarptautinio taikos instituto direktorius, kalbėdamas pareiškė, kad Amerika turinti 5,000 tarpkontinentinių raketų, Sov. Rusija neskelbianti kiek, tačiau manoma turinti 3,000.

Prieš porą dienų ten pat buvo pakaltinta Sov. Sąjunga dėl Čekoslovakijos ir kai kurie Sovietų Rusijos atstovai iš posėdžio protesto vardan išėjo. Iš Rusijos yra atvykusi ir Kosygin dukktė dr. Ludmilla Gvishiani.

Maskva paskyrė ambasadorių

MASKVA. — Sovietų Rusija Vaisil Tolstikova, 53 m., paskyrė ambasadorium į Kom. Kiniją, kas reikštų, kad santykiai tarp abiejų kraštų kiek pagerėjo. Sov. Rusija Pekine ambasadoriaus neturėjo trejetą metų.

Beraščiai pasulyje

Svietimo diena

Roma. — Jungtinių Tautų UNESCO organizacijos iniciatyva, rugsėjo 8 d. visame pasaulyje buvo minima pasaulinė švietimo diena, norint atkreipti visų dėmesį į tai, kad nežūrint visos mokslo ir technikos pažangos šiuo metu kas penktas pasaulio gyvenytojas dar nemoka nei skaityti nei rašyti. Ypatingai tragiška padėtis yra ūkiniai atsilikusiuose kraštuose, kur trūksta mokytojų ir mokyklų ir jaunimas yra priverstas savo darbu užsidirbti pragyvenimą. Popiežius Paulius VI-sis ta proga pasiuntė specialų raštą UNESCO pirmininkui Rene Maheu, iškeldamas būtiną reikalą skubiai įdaryti visa šiai blogybei pasaulyje panaikinti. Katalikų Bažnyčia daro visa, kas tik galima. Poiepežiskasis "Justitia et Pax" sąjūdis yra suorganizavęs specialią komisiją "Promozio humana" žmonių pažangai švietimo srityje kelti. Plačiausia tačiau inašą šioje srityje teikia katalikų misijų mokyklų ir kitos švietimo institucijos, kurių veiklą aukščiausiai įvertina visų ūkiniai besivystančių kraštų vyriausybės.

Jordanas pavojuj

Sudaryta karinė vyriausybė

AMMAN. — Jordanijos karalius Hussein sudarė karinę vyriausybę, kad galėtų kovoti su partizanais, puolančiais krašto kariuomenę ir užimančiais reikšmingus postus. Paliaubus su sukilėlių vadu Abdel Moneim Fifai buvusios nesėkmingos. Kovų pačiame Amman mieste dar nebuvo. Britanijoj mokslus ejęs lauko maršalas Habis Majali paskirtas kariniu gubernatorium. Karinės vyriausybės ministrių pirmininku pakviestas Mohammed Daoud, palestinietis iš Jeruzalės. Skelbiama, kad jau yra žuvę karininkų ir taip pat Amman karinio distrikto vado gen. El Mata 15 m. sūnus. Sukilėliai valdo antrą krašte didum miestą Irbid, esantį 40 mylių nuo Amman.

Washingtono tuo reikalu įvyko poros valandų posėdžiai. Neskelbiama ką nutarta daryti dėl šių įvykių Jordanijoje ir dėl suimtųjų įkaitų, kurie nepaleidžiami. Arabai jų nepaleidžia ir nori suskaldyti vakariečius, kovojančius už savo piliečių laisvę. Arabai nori atskirti Izraelį ir JAV nuo kitų valstybių, kurios su arabais derasi skyrium.

Yassir Arafat, Palestinos partizanų vadas.

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60632. Telef. — FRontier 6-6489

Vyčių seimas

PIRMASIS SEIMO POSĖDIS

Sis posėdis vyko Tally Ho kambaryje. Dalyvavo apie 80 delegatų. Jį atidarydamas, centro valdybos pirmininkas dr. J. Stukas sveikino delegatus ir pareiškė sekancias mintis:

Sis seimas bus savikritikai skirtas. Dėsim visas pastangas, kad mūsų jaunimas pradėtų domėtis vyčių organizacija. Mes, vyresnieji, norime ateityje seimus rengti ne viešbučiuose, bet Dainavoje ar Neringoje. Ten turėsime daug laiko posėdžiams, turėsime rekolekcijas, ten bus geresnės sąlygos rimtam darbui, mažesnės išlaidos. Dabar per gyvename krizę universitetuose ir organizacijose. Turime keistis, nes kitaip — kur nueisime? Neatsisakykite, kai bus pasiūlytos jums kokios pareigos.

Invokaciją sukalbėjo kun. Albertas Kontautas, vyčių organizacijos dvasios vadas. Solistas Algirdas Brazis, pritariant seimo dalyviams, sugiedojo Amerikos, Lietuvos ir Vyčių himnus. Kaip seimo rengimo pirmininkas, jis pasveikino 57-tąjį vyčių seimą šūkiu: "Garbinga mūsų lietuviška kilmė!"

Buvo pakviestas tarti žodį vyčių organizacijos garbės narys Leonardas Šimutis. Jam esanti garbė kalbėti vyčių seime. Turis daug prisiminimų. Metai bėga greitai, kai ką pakeisdami. Džiaugtis reikia mūsų organizacijos pirmųjų dienų darbuotojais. Jų nuopelnas, kad vyčiai atlaikė visus spaudimus, visas nesekmes. Niekas neįstengė mūsų nušluoti, organizaciją panaikinti. Pritarė dr. J. Stuko minčiai nustatyti veiklos gaires tokias, kad jaunimas jomis domėtis pradėtų. Sveikino seimą ir Liet. Romos Kat. Susivienijimo Amerikoje vardu. Kvietė stoti į Susivienijimą. Kai jis būsiąs stipresnis, ir vyčiai stipresni tada būsią, ir visos katalikiškos organizacijos stipresnės.

Patiektoji seimo programa visais balsais buvo priimta. Seimo prezidiuman išrinkti: pirm. — Albertas Jarišis, vicepirm. — Vincas Pavis ir Longinas Švelnys, sekretore lietuvių k. Elena Kulber, sekretore anglų kalba — Silvija Šukienė.

Rezoliucijų komisija sudaryta iš A. Maziškos, Sr., V. Omlor, G. Zager ir L. Stukienės. Mandatų komisija iš M. Minkaus, A. Mitchell ir

H. Zimmer. Sveikinių komisija iš M. Jankauskienės, A. Klem ir I. Rakaitytės.

Organizacijos dvasios vado kun. A. Kontauto pranešimas buvo trumpas, bet aiškus. Vyčiams reikia atsinaujinti ir savo idealus vykdyti. Pirminė, kad rytoj bus mišios už mirusius vyčius.

Centro valdybos pirmininko pranešimas taip pat nebuvo ilgas. Daug nuveikta per praėjusius metus. Bene didžiausias darbas buvo suorganizuoti vyčių ekskursiją į Romą, į Kankinių koplyčios šventinimą, 73 vyčiai skriejo į tas iškilmes. Papasakojo, kaip vyčiai vietoje suorganizavo koplyčios šventinimo apeigas. Nupirko geltonų, žalių ir raudonų žiedų papuošti koplyčiai per pamaldas ir net savo vargonininką davė — muziką L. Stuką. Šv. Tėvas laikė mišias dešimčiai tūkstančių žmonių. Visos iškilmės yra užrekorduotos. Prašė seimo sutikimo, kad būtų padaryta tų iškilmių plokštelė. Vyčiai ejo pas kardinolą Samore prašyti, kad Vatikanas pripažintų vyčių organizaciją kaip katalikišką. Iki šiol tokio oficialaus pripažinimo vyčiai neturi. Kardinolas Samore sutikęs išrūpinti tajį pripažinimą. Ir kiek daug pinigų vyčiai greitai surinkę savo tarpe. 100 dol. įteikė kardinolui Samore, o 200 dol. kun. Urbaičiui, kuris vyčius nusivėžęs į saliečių ūkį už Romos. Kardinolas Samore apdovanojęs vyčius gražiais lietuviškais šventais paveikslėliais. Reikia tik mums daugiau kooperuoti su kitomis lietuviškoms organizacijoms.

Toliau pranešė, kad dabartinė "Vyčio" redaktorė I. Sankutė pasiūlytė šį pareigų. Jai padėjo už ilgų metų darbą. Loreta Stukienė apsiėmusi redaguoti "Vyti". Jai padės I. Sankutė ir vyčiai iš kitų miestų. Buvę malonu ir didelė garbė eiti centro valdybos pirmininko pareigas. Atsiprašė jei kam kada "užmygnės ant kojos", bet ir tas būvė dėl organizacijos gerovės.

Centro valdybos išdininė Stela Sankalaitė skaitė metinę apyskaitą.

Lietuvos reikalų komiteto pirmininkas kun. J. Jutkevičius dėkojo tiems, kurie paršė daugiausia laiškų Amerikos valdžios nariams, prašydami atsivėlgti į pavergtos Lietuvos padėtį. Iš Chicago A. Zakarkai parašęs daugiausia — 221. Valentina Horra parašiusi 130 laiškų. Tie žmonės turi rūpėsčių su savo

Amerikos lietuvių tarybos pirm. Eug. Bartkus, (iš k.) Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis, Lietuvos vyčių organizacijos centro valdybos pirmininkas dr. J. Stukas ir kun. P. Činikas, vyčių seimo simpoziume VIII. 21.

Seimomis, dirba organizacijoje, ir dar randa laiko pavergtos Lietuvos reikalams. Jau 24 metai kaip vyksta šitas sąjūdis. Nenuleisim rankų, dirbsim tol, kol Lietuva bus laisva. Mes neleisim sovietams triumfuoti. Tegu mūsų laisvąji viršija komunistų kontrolaiškus.

Gen. Konsulas dr. P. Daužvardis sveikino seimą savo ir ministerio J. Kajeko vardu. Dėkojo kun. J. Jutkevičiui už darbą Lietuvos laisvinime. Išgyrė vyčius už tai, kad, kai pasirodo straipsniai amerikiečių spaudoje, nepalankūs Lietuvai, jų autoriai yra tuojau priverčiami pasiaiškinti. Ragino susikaupti seime, po seimo tęsti darbą kuopose ir upygdavose. Tik dirbdami padėsime Lietuvai.

Posėdis užsitęsė ilgiau, kaip buvo numatyta. Tuojau visi leidosi į trečią aukštą šv. Mišių klausyti. Pamaldas buvo iškilmingos šv. Mišias laikė dvasios vadas kun. A. Kontautas, kun. J. Jutkevičius asistuojamas. Kun. I. Valančius tvarkė dalyvavimą mišiose. Vidurio-Centro apygardos pirmininkas V. Pavis ir E. Kulber atnešė vandenį ir vyną. Vyčiai giedojo "Pulkim ant kelių", "Prieš Tavo altorių" ir "Marija, Marija". Gražus buvo kun. A. Kontauto pamokslas. Vyčių laukia dideli darbai. Juk dabar jau net katalikiškoje spaudoje pastebimos simpatijos komunistams. Išgirstame net gerų jaunuolių nuomonę, kad komunizmas nesąs jau toks blogas. Vyčių darbas yra ir spaudž patiksim, ir tiems jauniems žmonėms teisiybę pasakyti. Kas kitas tai padaryti galės, jeigu ne tie, kurie patys yra praktiškai susidūrę su komunistiniu melu. E.P.

ANTRASIS SEIMO POSĖDIS

Posėdis įvyko penktadienį (8.1). Pirmininkavo Albertas Jarišis, Longinas Švelnys ir Albertas Pavis, sekretoriavo Elena Kulber. Posėdžio dalyvių priekyje didelėmis raidėmis išrašytas šūkis skelbė, kad "Our heritage is Lithuanian — Garbinga mūsų lietuviška kilmė!"

Posėdis prasidėjo Kultūros komiteto pirmininkės Marijos Jankauskienės pranešimu. Po jo buvo simpoziumas tema: "Kaip pagerinti mūsų veiklą?" Moderatoriui buvo centro valdybos pirmininkas Jokūbas Stukas. Pagrindines mintis pareiškė, ant kurių diskusijos galėtų remtis, buvo pakviesti: vytytis kunigas P. Činikas, Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis, Altos pirmininkas Eug. Bartkus ir vytytis Pr. Zapolis.

Kun. P. Činikas siūlė nebūti užsidarius lyg gete, bet išeiti į pasaulį, pasidaryti savotiškais misijonieriais. Turime stoti į amerikoniškas organizacijas ir jose dirbti savo naudai. Tik rašyti laiškus senatoriams neuženka. Mum reikia daugiau narių. Bet ką mes galime jiems duoti? Reikėtų pagalvoti apie pakeitimus organizacijoje. Turime pritraukti talentingų žmonių, bet turime ir pagalvoti, kaip galėsime juos organizacijoje išlaikyti.

E. Bartkus dėkojo vyčiams už talką Altai. Dėkojo ir už davimą jai Jono Evans. Lietuvai padėti yra trys būdai. Pirmas — kalbėti už pavergtuosius, kurie patys negali kalbėti. Tam darbui vadovauja Vlīkes. Alta kalba Amerikos lietuvių vardu. Antras būdas

Lietuvai padėti — išlaikyti lietuviškumą, išauklėti lietuvišką naująją kartą. Tam darbui vadovauja Lietuvos bendruomenės. Trečias būdas — sušelpiti pavargusių lietuvių. Tai atliekame per Balfą. Jūs vyčiai labiausiai galite pasireikšti politiniame bare. Ir jūs jau puikiai reiškiate. Jūs išradote ginklą — laiškų rašymą. Tą kovos būdą palaikykite. Ir daugiau reikėtų kreipti dėmesį į politines partijas. Politikoje mes, lietuviai, dar tebesame visiškai maži. Turite dar susirūpinti, kaip įtraukti į savo darbą jaunąją kartą. Prieš daugelį metų vyčiai turėjo gerą receptą. Suraskite jį, dulkes nuvalykite ir vėl naudokite, nes buvo jis geras.

P. Daužvardis sveikino centro valdybą ir seimo rengimo komitetą už paskyrimą šito posėdžio Lietuvos reikalams. Papasakojo apie konsulato veiklą, kaip išduodami įvairūs pažymėjimai. Konsulato veiklai yra reikalinga visuomenės parama. Jeigu tik konsulas rašo, kartais nepatiki, nes pagalvoja, kad rašo jis tik dėl to, kad toks jo užsiėmimas, bet jei ir kiti tą patį rašo, jau yra kitas reikalas. Lietuvai reikia vadinti "Sovietų okupuota Lietuva". Reikia akcentuoti, kad okupacija buvo be provokacijos, kad militarinė jėga buvo įvykdyta. Reikia akcentuoti, kad Lietuva yra kolonija. Tai geras ir stiprus argumentas, nes kolonijos dabar smerkiamos. Mūsų tauta yra apvogta ir pavergta, bet ji daro ką gali. Ji prašo ir mūsų pagalbos. Tos pagalbos pareiga ant vyčių galų krenta. Nes ir tikslas mūsų organizacijos toks yra, net ir vardas — Lietuvos vyčiai. Vyčiai gi daug dirbo anksčiau, dabar jų veikla yra sulėtėjusi. Su šiuo seimu organizacija turi atjaunėti.

P. Zapolis patiekė daug įvairių, smulkių ir kasdieniškių pasiūlymų vyčių veiklos reikalui. Diskusijose dalyvavo kun. J. Jutkevičius, E. Laurin, dr. P. Daužvardis, V. Samoška, F. Grandelytė, J. Sadauskas, A. Clare, P. Zapolis, kun. P. Činikas, kun. I. Valančius, A. Maziška, E. Bartkus, E. Kulber ir kiti.

Posėdis vyko dviem kalbom — lietuvių ir anglų. Iš keturių pagrindinių kalbėtojų simpoziume, trys savo mintis išdėstė lietuviškai, vienas angliškai. Diskusijose lietuviškai ir angliškai kalbančių lietuviškai, net ir tuo atveju, jei daug lengviau būtų buvę išsireikšti angliškai. A.P.

NEWARKO KUOPA

Pirmasis 29-tos kuopos mėnesinis susirinkimas po vasaros atostogų buvo rugsėjo mėn. 15-tą dieną Šv. Jurgio salėje Newarko. 57-tąjį vyčių seimą pasiūsti kuopos delegatai padarė pranešimus apie seimo eigą. Taip pat buvo išrinkti delegatai į New Yorko ir New Jersey apygardos suvažiavimą, įvykstantį rugsėjo 20-tą Elizabeth mieste, Šv. Petro ir Povilo parapijos salėje. Suvažiavimą organizuoja 52-roji kuopa. Buvo svarstomas ir kuopos 55-kių metų sukakties minėjimas, kuris rengiamas spalio 10 d. Šv. Jurgio salėje. Dėl bilietų ir rezervacijų tą minėjimą reikia skambinti Ma-

rijai Stonytei, 674-3723. Kuopai nutarė pasveikinti davo narį dr. Jokūbą Stuką, jo perrinkimo centro valdybos pirmininku progą. Taip pat sveikina Stonyte, gavusią 4-tąjį vyčių laipsnį. F.V.

GERAS PAŠTO PRISTATYMAS

Amerikoje žmonės skundžiasi, kad pašto pristatymas yra pašlijęs. Taip iš vieno New Yorko priemiesčio į kitą laiškas eina kelias dienas. Tuo tarpu Paryžiaus miestas jau prieš šimtą metų yra įsirusęs pašto pristatymą mieste oro kanalo kūdu. Užtenka laišką nunešti į paštą ir per vieną valandą yra pristatomas adresatui, kuris gyvena visai kitame miesto gale. Laiškai keliauja specialiais vamzdžiais, 30 mylių į valandą greičiu. kl.

APGAVO BANDITUS

Italijoje banditai apiplėšė į Romą einantį traukinį, kuris vežė 6 pilnus "pinigų" maišus. Banditai, laimingai su grobiu pasprukę atidarė maišus ir vietoje pinigų rado senus laiškus ir nereikalingus dokumentus, kurie buvo vežami į archyvą. Tad bereikalingas vargas drauge baimė, džiaugsmas ir pagaliau nusivylimas. kl

Kiekvienam įdomi knyga yra

MYK. KRUPAVIČIAUS KUNIGAS DIEVO IR ŽMONIŲ TARNYBOJE

Ji tinkama ne tik kunigams, bet ir pasauliečiams, kurie šių laikų naujoje dvasioje nori geriau pažinti Bažnyčios gyvenimą, jos tarnų uždavinius, pareigas ir nesąmą atsakomybę.

720 puslapių knygos kaina tik \$10.00 dol. Gaunama DRAUGE.

Illinois gyventojai prie knygos kainos prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

DR. G. K. BOBELIS Inktų ir šlapimo Takų Chirurgija Tel. 695-0533 — Elgin 425 No. Liberty Street Route 25, Elgin, Illinois

DR. ANNA BALIUNAS AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINTUS 2858 West 63rd Street

DR. K. G. BALUKAS AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA 6449 S. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446

DR. VL. BLAŽYS PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS 2801 West 63rd Street Kampas 63-ojos ir California

DR. A. MACIUNAS CHIRURGAS 2858 West 63rd Street

DR. P. KISIELIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4938 W. 15th Street, Cicero Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius Šeštadienis 12 iki 4 popiet.

DR. MARIJA LINAS AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS 2817 West 71st Street Telef. HE 6-3545 (Ofiso ir rezidencijos) Valandos pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4938 W. 15th Street, Cicero Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius Šeštadienis 12 iki 4 popiet.

DRAUGAS THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY 4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUdlow 5-9500 Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, legal holidays and days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society. Subscription: \$17.00 per yr. in Cook County, Illinois, \$15.00 per year outside Cook County, \$18.00 foreign countries. Prenumerata: Metams 1/2 metų 3 mėn. 1 mėn. Cook County, Illinois \$17.00 9.00 5.00 2.00 Kitur JA'V \$15.00 8.00 4.50 1.75 Kanadoje ir kitur užsieny \$18.00 9.50 5.50 2.25 Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra, Nesnaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako, Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus. Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadienis 8:30 — 12:30. Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadienis — 8:30 — 12:00.

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233 Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9601

DR. PETER T. BRAZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2434 West 71st Street Val. pirm. ketv. 1-4 vakare 7-9 antr. penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

DR. EDMUND E. CIARA OPTOMETRISTAS 2709 West 51st Street TEL. GR 6-2400 Val. pagal susitarimą: Pirmad. ir ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4; šeštad. 10-2 val.

DR. E. DECKYS GYDYTOJA IR CHIRURGE SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS CRAWFORD MEDICAL BUILDING 6449 So. Pulaski Road Valandos pagal susitarimą

DR. W. M. EISIN EISINAS Akušerija ir moterų ligos Ginekologinė Chirurgija 6132 S. Kedzie Ave., WA 5-2670 Valandos pagal susitarimą, Jei neatšilėpja, skambinti: MI 3-0001.

DR. JANINA JAKSEVICIUS JOKŠA VAIKIŲ LIGOS 2656 West 63rd Street Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. šeštad. nuo 1 iki 4 val.

DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 West 63rd Street Val. kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

DR. F. V. KAUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1407 So. 49th Court, Cicero Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

DR. ALG. KAVALIŪNAS VIDAUS LIGŲ IR KRAUJO SPECIALYBĖ Valandos pagal susitarimą Skambinti 585-2525 Telef. veikia 24 val.

DR. WALTER J. KIRSTUK GYDYTOJAS IR CHIRURGAS (Lietuvis gydytojas) 3925 W. 59 Street Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak., šeštad. 12-2 val. p. p. trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS GYDYTOJA IR CHIRURGE KODIKIŲ IR VAIKIŲ LIGŲ SPECIALISTE MEDICAL BUILDING 7156 South Western Avenue Pirmad., antrad., kevirt. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6-9 val. vakare, Trečiad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p., šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.

DR. P. KISIELIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4938 W. 15th Street, Cicero Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius Šeštadienis 12 iki 4 popiet.

DR. MARIJA LINAS AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS 2817 West 71st Street Telef. HE 6-3545 (Ofiso ir rezidencijos) Valandos pagal susitarimą

DR. A. MACIUNAS CHIRURGAS 2858 West 63rd Street Pirmas tik susitarus Valandos pirmad., ketv. 5-8 val. antrad. 3-4 val.

DR. F. C. WINSKUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3107 West 71st Street Val. 2 iki 4 v. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIŪBA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6449 South Pulaski Road Ofiso tel. 767-2141 Namų 626-4650 Val. pirmad., antrad., penktad. 1-4 ir 6-8 v. v. ketvirt. 6-8 v. vakaro Šeštadienis 11-4 val. popiet.

DR. J. MEŠKAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS 2454 West 71st Street (71-os ir Campbell Ave. kampas) Pirm. ir penkt. 2 — 8 p. p. Antr. ir ketv. 9 — 11 v. r. ir 4-8 p. p. Šeštad. 9 v. r. iki 12 d.

DR. FRANK PLECKAS OPTOMETRISTAS Kalba lietuviškai 2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149 Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses". Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. A. PUSTELNIKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS 5159 South Damen Avenue Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697 Valandos tik pagal susitarimą. Trečiadienis uždaryta.

DR. E. RINGUS RENTGENOLOGAS 9760 South Kedzie Avenue Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir šeštad. 8 v. r. iki 3 val. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS 2745 West 69th Street Tel. 737-2290; ofiso ir rezidencijos Pirmas ligonius tikta susitarus — (By appointment)

DR. LEONAS SEIBUTIS Inktų, Pūšės ir Prostato CHIRURGIJA Ofisas 2454 W. 71st Street Val. antrad. nuo 2-5 popiet, ketvirtad. nuo 6-8 vakaro

DR. J. J. SIMONAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Adresas: 4255 W. 63rd Street Ofiso tel. REliance 5-4410 Rez. Grovershil 6-0617 Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 val. iki 2 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 val. vak. antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika ir chirurgija Ofisas 2750 W. 71st Street Telefonas 925-8296 Valandos: 2-8 v. v. penktad. 10-12 v. r., 2-8 v. vak. Šeštad. 1-4 v. vak. Sekmad. ir trečiad. uždaryta. Rezid. tel. WA 5-3099.

DR. VYT. TAURAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika ir moterų ligos Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St. Tel. PProspect 8-1223 Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. TUMASONIS CHIRURGAS 2454 West 71st Street Pirminėja ligonius tik susitarus Val. 2-4 v. p. p. ir 6-8 val. vak. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

DR. ONA VASKEVICIUS (VASKAS) GYDYTOJA IR CHIRURGE 6648 South Albany Avenue Val. pirm., antrad., ketv. 6-8 val. vak., penkt. ir šeštad. 2-4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą

DR. F. C. WINSKUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3107 West 71st Street Val. 2 iki 4 v. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIŪBA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6449 South Pulaski Road Ofiso tel. 767-2141 Namų 626-4650 Val. pirmad., antrad., penktad. 1-4 ir 6-8 v. v. ketvirt. 6-8 v. vakaro Šeštadienis 11-4 val. popiet.

Linda Lukehart, demonstruoja Pittsburghe automobilių užpakalinį langą, kuris sukonstruotas taip, kad greit gali nutarptinti šerkšną ar pašalinti rūką.

TAUTOS LIUDIJIMAS

Neseniai buvo iškeltas pokalbiui klausimas, kur mes stovime. Vienu požiūriu toks klausimas pastatytas yra lyg ir mėginimas rasti savo veiklos prasmę. Kitu gi požiūriu tartum keliamas nepasitikėjimas pačiais savimi. Vienoks ar kitoks šio klausimo išsprendimas būtų naujingas, jeigu į jį atsakymo būtų ieškoma labiau savo veiklai įprasminti. Bet kai pats klausimas meta šesėlį, kad esame pasiklydę ir jau nebežinome toliminio kelio, tai mažinama išsivijios pastangų vertė.

Į klausimą, kur mes šandien stovime, reiktų pirmiausia atsakyti tik teigiamu tvirtinimu — nuo pradžių esame pavergtos ir naikintos tautos liudininkai. Kaip liudininkų, mūsų misija nėra užsibaigusi nei palikus savo kraštą, nei įsigyvenus kitame. Ta misija neužsibaigė, kol tautos kamienas neturės laisvės apsispręsti, laisvės pasirinkti valdymosi sistemą ir laisvės kurti pagal sąžinės balsą. Kas savo misiją užmiršo, tas jau stovi kitoje plotmėje, — jis yra nebe liudininkas, bet paprastas praeivis, besirūpinąs tik asmeniniais reikalais. Tokių yra okupuotame krašte, tokių yra ir svetimoje žemėje.

Mūsų, kaip tautos liudininkų, pasitvirtinymą nesumažėjo nė po dvidešimt penkerių su viršum metų gyvenimo svetur, kaip nesumažėjo vergijos sunkumai pavergtai tautai. Tik abi tautos dalys, gyvendamos skirtingose sąlygose, skirtingais būdais siekia atlikti savo misiją. Išeivijos lietuviai turi laisvę kalbėti, skelti pasauliui daromas mūsų tautai skriaudas ir kelti okupanto nusikaltimus. Ir šioje misijoje mes negalime nei sustoti, nei suabejoti, o tik ją tęsti, kol mūsų balsas reikalingas pavergtiešiams.

Nepasitikėjimą vienu kitais sukelti išsivijoje priešui jau pavyko. Jam nereikėjo nei didelių pastangų, o tik truputį pakeisti taktiką, tariamai atleisti varžtus, mesti mūsų tarpan įtarimo akmenį. Tas nepasitikėjimas ir tarpusavio įtarinėjimas jau net graso mūsų politinei ir visuomeninei veiklai, organizacinei ir kultūringo bendravimo santvarkai, paliečia net asmeninės draugystės šaknis.

Dar giliau paliečia išsivijos veiklos turinį sukeltas nepasitikėjimas pačiais savimi. Jau ne vienas net buvęs visuomenininkas su panieka kalba apie lietuviškos veiklos prasmę ir jos uždavinius, nes rezultatų dar vis negali įžvelgti. Pesimistines idėjas sklaidžia kartais tokie, kurie patiria nepasisekimų, tartum gyvenimas būtų tik laimėjimais grįstas. Kai kurie drįsta niekinti paskiras grupes ar visuomeninius sambūrius, kai jie jau nepajėgia atlikti tokių darbų, kuriuos atlikdavo anksčiau, kai nepaklūsta kiekvienam neišsakyti patarimui ir nepakreipiama viešosios politikos mūsų laisvės bylai iš mirties taško išjudinti. Ogi ne vienoje gyvenimo srityje nėra tokių laimėjimų, kurie staigiai lemtų gyvenimo pasikeitimą ir kurie pavergtiešiams vienu užsimojimu grąžintų laisvę. Laisvei reikia ilgų ir sunkių pastangų, kad ji sužydėtų didesniais laimėjimais.

Nuolat dažnėjančių bombų sprogdinimų išgąsdinti Amerikos žmonės kartais pikta, kartais stačiai maldaujančiai kreipia savo žvilgsnius į Washingtoną, klausdami, kur gi tas taip kietai pažadėtą teisingumą ir tvarką. Darosi juk nebeįtikinama gyventi nuolatiniame teroro ir bombų baimėje.

Bombų sprogdintojai ne visada studentai

Dar ne taip seniai buvo laikotarpis, kada visoks savavaliavimas, šaudymai ir bombos buvo laikomos maištaujančių studentų darbu, ir todėl kai kieno akyse studentai užsitarinaudavo simpatingo žvilgsnio ir net tėviškos globos. Pastarųjų dienų faktai pradeda įtikinti, kad visokios kaltės vertimas studentams yra dirbtinai sugalvota priedanga, kuri gali net masių pritarimą sukelti. Bombų sprogdintojai yra tokie pat nusikalčiai, kaip ir visi kiti tos rūšies piktadarai, nesvarbu, ar jie dengiasi studentų ar kitokiais neva ideologiniais ir idealistiniais vardais. Taigi čia yra nebe studentų klausimas. Čia kovos su nusikaltimais problema.

Kultūrinės kovos priemonės

Gana populiarī teorija tvirtinimas, kad kalėjimais ir bausmėmis galima paversti kova prieš pavergtą brolių, kuris ir taip nėra sunkia vergijos bei persekiojimų našta. Net ir geriausias motyvais nebūtų niekas pateisinamas, jei drauge su pavergtųjų didintų pavergtųjų kančias.

Taip pat ir geriausias motyvais negalima daryti priešui nuolaidų, padėti jam propagandinėmis priemonėmis klaidinti pasauli ir plėsti pasaulyje savo įtaką. Padėti kaliniui yra meilės pareiga, nors ir reiktų susitikti su kalėjimo sargais. Bet padėti okupantui, kad kada nors būtų galima pagelbėti broliui, būtų tamavimas priešui ir naivus juo pasitikėjimas.

Šis taigi perspėja kanadiečius sau gotis kultūrinį mainų priedangą į Kanados universitetus atsiunčiamų sovietų akademikų, nes jie beveik visi yra gavę atitinkamus uždavinius iš KGB.

Nūdien turėtume statyti tik aiškų klausimą, kaip ir ką mes turime daryti, kad savo darbais tinkamai atstovautumėm tylinčiai ir kenčiančiai tautai. Ne perversmais, o laipsniškai darbus turi perimti jaunesnieji ir juos pradžiai tautos reikalų liudijimui, kad priešas nepasinaudotų mūsų nepasitikėjimu savimi ir mūsų abejingumu. Šiandien vėl reikia tokio ryžto, kokį turėjome pajutę atsakomybę už tautos likimą, kad nepasitikėjimui ir abejingumui nebūtų vieniškai persikirtos dvi tautos dalys — pavergtieji ir laisvėje gyvenantieji.

RINKIMAI PAŠALINS BOMBŲ SIAUBĄ

Pas rinkimas: kruvina anarchija ar kieta kova

KAZYS SRUOGA

mėmis nusikaltimų nepanaikinti. Tokiai pažūrai entuziastiškai atstovauja Ramsey Clarc, buvęs Amerikos teisingumo ministras Johnso laikais ir šiuo metu laikomas kaip dekokratų kandidatas į prezidentus 1972 m. Žymus teisininkas ir politikas Goldberg, dabar kandidatuojąs į New Yorko gubernatorių, taip pat labai kritiškai pasisako dėl jau priimto įstatymo kovai su nusikaltimais Washingtono, D. C. Goldbergas yra demokratų kandidatas, norįs išstumti dabartinį gubernatorių Rockefellerį, kuris yra respublikonas.

Aišku, kad jų pažiūros yra vertingos. Bet ar tokios priemonės gali sustabdyti dabartinę bombardavimų bangą ir nusikaltimų įkarštį? Juk gi visi žinome, kaip svarbu vartoti visas atsargumo priemones, kad būtų išvengta gaisrų. Bet kai vis dėlto kyla ir liepenoja gaisras, tai reikia nebelaukiant nieko kito naudoti tokias priemones, kurios tikrai tą gaisrą užgesintų, nors ir aiškiai žinoma, kad tos priemonės negali apsaugoti nuo galimų gaisrų ateityje taip pat, kaip kalėjimai ir bausmės negali visai išnaikinti nusikaltimų, gali tik momentu nuo jų apginti žmones ir jų turtą.

Negalima nepastebėti, kad buvusieji demokratų prezidentai ir demokratų vadai tik garbiai kalbėjo apie tai, bet beveik nieko nepadarė. Tik dabar Nixono paskirtas naujas Amerikos vyriausiojo teismo pirmininkas

Warren Burger viešai ir ryškiai iškėlė faktus, kaip atsilikusi ir netinkama yra Amerikos teisingumo ir teismų sistema, ir pasiūlė konkretų reformos projektą, kuris be kongreso pritarimo ir be reikalingų lėšų negalės būti vykdomas. Taigi reikia kongreso pirmoje eilėje senato, kuris bendradarbiautų su prezidentu toje srityje.

Socialinės ir ekonominės priemonės

Tiesa, kad skurdas ir vargas labai skatina nusikaltimus, nors tai nėra vienintelė ar svarbiųjų nusikaltimų priežasčių. Šioje srityje prezidentas Nixonas pasiūlytą stačiai istoriniam žygiui, pateikdamas kongresui įstatymo projektą, kuris beveik garantuoja vargšams ir neturčiams nuolatinės metines pajamas. Tai, aišku, labiausia liečia negrus ir jų šeimas, kurios dabar dažnai pairsta dėl medžiaginio nepritekiaus ir pasidaro nusikaltimų šaltiniai.

Ir va, beveik jau metai praėjo ir tas Nixono, galima sakyti, revoliucinis projektas nepajudinamai įklimpo senate. Atskiros baltųjų ir juodųjų žmonių mokyklos taip pat neretai paskatina į kerštą, neapykantą ir nusikaltimus. Viena iš didelių kliūčių toms mokykloms susijungti yra papildomų lėšų reikalingumas, kurių kai kurios valstijos bent tuo tarpu neturi. Norėdamos šį klausimą švelninti ir lengvinti Nixonas pasiūlė kongresui paskirti apie bi milijoną dolerių pašalpos toms mokykloms, kurioms reikia lėšų dėl to, kad jos jau susijun-

Vakarų Vokietijos diplomatai paskutiniu metu rodo didesnį aktyvumą. Neseniai socialdemokratų kraštą valdančios partijos politikas Wehner aplankė Jugoslavijas valstybės galvą maršalą Tito (dešinėje) ir tarėsi glaudesnio bendravimo reikalais.

gė, ir toms, kurios nori susijungti, bet dėl lėšų stokos to padaryti negali. Ir šis Nixono siūlymas kol kas neatkreipė kongreso dėmesio. Ir čia vėl stoka bendradarbiavimo su prezidentu kovoje prieš nusikaltimus.

Kongresas nepriima įstatymų

Visai aišku, kad kovojant su nusikaltimais, reikalingi pagrindiniai įstatymai, be kurių prezidentas neturi galios prieš nusikaltimus vartoti tokias priemones, kokios ją matrodo būtinai reikalingos. Nixonas, kai buvo išrinktas Amerikos prezidentu, greitai pateikė kongresui net 14 įstatymų projektų kovai su nusikaltimais. Iki šio laiko vos tik vienas iš tų 14 įstatymų buvo priimtas, ir tai tik Washingtonui, kur senatoriai ir kongresmanai jau pradėjo bijoti rodytis gatvėje dėl siaučiančių užpuolimų, plėšimų ir žmogžudysčių. Suprantama, kad juodieji žmonės tvirtina, jog tokie nusikaltimai specialiai nukreipti prieš juos, o liberalai, žinoma, palaiko juoduosius. Taigi kaipuriu didelis šauksmas, kad Nixonas vis dar nesumažino nusikaltimų, atrodo yra tik sukta veidmainystė ir grymai rinkiminės propagandos įrankis.

Visuomenė, policija ir nusikaltimai

Visuomenė, valstijų vyriausybės ir vietinės administracijos įsistaigai taip pat nusiskundžia nusikaltimais. Bet vis dažniau aiškėja, kad kai kuriose net mokslo įstaigose sėdi gerai apmokami asmenys, kurie skatina ar net dalyvauja nusikaltimuose. Vienas iš tokių ryškiausių pavyzdžių yra profesorė An-

gela Davis, kuri prisipažino esanti komunistė ir buvo atleista iš pareigų. Ir net po atleidimo, jai kokiu tai būdu buvo išmokama alga. Dabar ji įtarta dalyvavime žmogžudystėje ir pabėgo.

Visoje Amerikoje siaučia policininkų žudymo banga. Nušauti iš pasalų. Tik per praėjusius metus buvo nužudyta iš pasalų 86 policininkai. Ir vis dar visuomenėje plačiai sklaidžiama propaganda, kad policija peržiūri.

Laukiamas šio rudens balsuotojų sprendimas

Prezidentas Nixonas ir vadovaujantieji respublikonai mano, kad kova su nusikaltimais bus neįmanoma ir toliau, jei kongresas ar bent senatas nebendradarbiaus toje srityje su prezidentu. Jie tikisi, kad, jeigu senate būtų išrinkti dar septyni respublikonai senatoriai, tai respublikonai turėtų persvarą ir kova su nusikaltimais galėtų būti daug sėkmingesnė. Ar taip būtų ar ne būtų tai galima tik spėlioti. Bet rudens balsuotojai senato ir kongreso rinkėjai turės apsispręsti, ar palikti demokratų persvarą ir leisti jvytiams riedėti taip, kaip iki šiol, ar pamėginti duoti daugiau įtakos respublikonams, įgalinant juos griebtis kietos tvarkos. Aišku, dėl kietos tvarkos nukentės ir daug nekaltų žmonių ir neribotą (ir, žinoma, brangintina) Amerikos žmonių laisvės suvaržyta. Bet yra ir tokių nuotaikų, kad verčiau suvaržymai, negu amžina bombų ir teroro baimė bei kruvina anarchija.

JAV viceprezidentas Spiro Agnew neseniai lankėsi Pietų Korėjoje. Čia matome jį Amerikos karių tarpe, kurie saugo kraštą nuo komunistų invazijos.

MIGUEL DE UNAMUNO

VIENOS AISTROS ISTORIJA

Romanas

Įvertė P. Gaučys

— Aš mačiau ir girdėjau, ir to man gana...

— Nutilk, tave prašau!

XV

Deja, anas herojinis žygis nepagydytė nelaimingojo Joakino.

— Pradėjau jausti sąžinės priekaištus — rašė savo **Išpažintyje** — už pasakytą kalbą, už neleidimą išlieti savo piktos aistros, kad tuo būdu nuo jos išsivaduočiau. Aš galėjau nesumalesį jo meniskai, paskelbdamas jo klaidas, jo dirbtinumus, jo pamėgdžiojimus, jo šaltą ir apskaičiuotą techniką, jo jausmo sekumą, neužmusęs jo garbės. Tuo būdu, paskelbdamas tiesą, sumažindamas jo žavesį ligi jo tikro laipsnio, aš būčiau išsivadavęs. Kazin ar Kainas, tas bibliinis, nužudęs aną bibliinį Abelį, nepradėjo mylėti savo brolio tuoj po to, kai jį pamatė negyvą? Ir tada aš pradėjau tikėti... Kaip tos mano kalbos išdava atėjo mano atsivertimas".

Joakino vadinamas atsivertimas buvo tai, kad Antonija, jį matydama toli gražu nepagijusi ir bijodama, kad jis neliktų nepagydomas, jį paveikė ieškoti atsparos savo tėvų tikėjime, kuriame turės išaugti jų duklė, maldojė.

— Tau reikia atlikti išpažintį...
— Bet, moteriške, jau labai daug metų praėjo nuo to laiko, kai aš esu buvęs bažnyčioje...
— Kaip tik todėl.
— Betgi aš netikiu į visa tai...
— Tu taip įsivaizduoji. Man gi kelbonas išaiškino, kaip jūs, mokslo vyrai, dėdamies netikinčiais, vis tik

tikite. Aš žinau, kad tai, ko tave išmokė tavo motina, tai, ko aš išmokysiu, mūsų dukrą...

— Gerai, gerai, atstok nuo manęs!

— Ne, aš neatstosiu. Aš tave prašau, eik išpažinties.

— Ir ką pasakys žinantieji mano įsitikinimus?

— A! Tik tiek! Žmogiškoji pagarba?

Tačiau ši mintis pradėjo dygti Joakino širdyje, ir jis save klausė, ar iš tikrųjų jis netikėjo. Ir netgi netikėdamas norėjo išmėginti, ar Bažnyčia gali jį pagydyti. Jis pradėjo lankytis bažnyčia, gal truputį per viešai, nelyginant mesdamos išsūlį tiems, kurie žinojo jo ateistinį nusiteikimą. Galiausiai jis susirado nuodėmklausį. Jam atsідurus klausykoje, išsižaboję jo siela.

— Jo nekenčiu, tėve, visa savo siela jo nekenčiu ir, jeigu netikėčiau, kaip tikiu, jeigu nenorėčiau tikėti, kaip noriu tikėti, jį nužudyčiau...

— Betgi, mano sūnau, tai nėra neapykanta, tai greičiau pavydas.

— Kiekviena neapykanta yra pavydas.

— Tamsta privalai tą pavydą paversti tauriu lenktyniavimu, noru iškilti savo profesijoje ir tarnauti Dievui, kaip galima geriau...

— Aš negaliu, negaliu. Jo garbė man neleidžia.

— Reikia stengtis... Tam juk ir yra žmogus laisvas...

— Tėve, aš netikiu žmogaus laisva valia. Aš esu gydytojas.

— Betgi...

— Kuo aš prasikaltau, kad Dievas mane sutvėrė tokį kerštingą, pavyduolį, blogą? Kodėl mano tėvas man perdavė tokį užnuodytą kraują?

— Mano sūnau... Vargšas mano sūnau...

— Ne, aš netikiu žmogaus laisvumu, o netikįs į laisvę, nėra laisvas. Ne, aš nesu laisvas. Būti laisvam reikia tikėti, kad toks esi.

— Tamsta esi blogas, nes nepasitiki Dievu.

— Ar nepasitiki Dievu reikia būti blogu?

— Aš nenoriu to tvirtinti, vien tik sakau, kad

tamstos pikta aistra kyla iš to, kad nepasitiki Dievu...

— Vadinasi, blogybė yra nepasitikėti Dievu? Aš dar kartą tamsta klausiu.

— Taip, tai blogybė.

— Tad aš nepasitikiu Dievu, nes jis mane sukūrė blogą, kaip Kainą buvo sukūręs blogą. Dievas mane padarė nepasitiktinį.

— Jis tamsta sukūrė laisvą.

— Taip, laisvą būti blogu.

— O taip pat ir geru!

— Sakyk, tėve, kodėl aš esu gimęs?

— Verčiau klausk, kam esi gimęs...

XIV

Abelis nutapė Mergelę Mariją su kūdikiu ant rankų. Ir tai buvo jo žmonos Elenos su sūnum Abeliu atvaizdas. Paveikslas išgarsėjo, buvo reprodukuotas. Žiūrėdamas į puikią reprodukciją, o Jakimas meldėsi į švenčiausią Mergelę, šnabždėdamas: "Geibėk mane! Globok mane!"

Tačiau, taip besimeldamas ir bešnabždėdamas pusbalsiu, lyg norėdamas girdėti savo maldą, jis mėgino nutildyti kitą, daug gilesnį balsą, kuris, trykšdamas iš širdies gelmių, jam sakė: "Kad taip jis galėtų numirti! Kad taip jis galėtų tau ją palikti!"

— Vadinasi, tu jau tapai atžagareiviu? — vieną dieną Abelis jo klausė.

— Aš?

— Taip, girdėjau, kad tu pradėjai vaikščioti į bažnyčią, kad kasdieną klausai Mišių. Kadangi tu niekada netikėjai nei į Dievą, nei į velnią ir negalėjai nei iš šio, nei iš to atsiverti, aš sakau, kad tu tapai atžagareiviu.

— Ar tau tai apeina?

— Ne, aš neprašau pasiaiškinių, bet ar iš tikro tu tiki?

— Man reikia tikėti.

— Tai visai kas kita. Bet ar tiki?

(Bus daugiau)

Spaudoj ir gyvenime

SOVIETŲ MOKSLININKAS APIE KREMLIAUS DIKTATORĄ

Kijevo universiteto atominės laboratorijos vadovas, atomo teoretikas dr. Borisas Docenka, kultūrinį mainų keliu atvykęs į Kanadą, atsiskakė grįžti į Rusiją, pasiprašydamas politinio pabėgėlio teisų.

Kaip "Tėviškės Žiburiai" nr. 36 (rugs. 3 d.) informuoja, Toronto dienraštis "The Telegram" rugp. 26 dį išspausdino dr. Docenkos laidą Brežnevui, Kosyginui ir Podgorinui, kur jis atsisako Sovietų pilietybės ir atsisako toliau dalyvauti kompartijos veikloje.

Dr. Docenka skelbia, kad 60 proc. Sovietų biudžeto skiriama kariuomenei ir špionazui. Jo žiniomis, 90 proc. ginklų Vietnamo komunistai gauna iš Sovietų Sąjungos.

Dr. Dovenka išryškina, koks didelis rusiškas šovinizmas. Ukrainoje kiekvienas ukrainietis turi net kelis rusus "pavduotojus".

"Dr. B. Docenka konstatuoja, jog didžiausiu nusikaltimu Kremlius laiko ukrainiečių tautines apraiškas, imdamasis griežiausių baudos priemonių. Jam teko dalyvauti kompartijos teisme, pasmerkusiame vieną ukrainietį studentą, kuris į jaunų

PEDAGOGĄ VAITKEVIČIŲ PRISIMINUS

Mokinio atsiimti mai apie gimnazijos direktorių

V. ČIŽAUSKAS

(Pabaiga)

Pereitą kartą pateikėme pluoštą šeimos narių ir mokytojų atsiminimų apie taurų pedagogą — Alytaus ir kitų gimnazijų direktorių a.a. Steponą Joną Vaitkevičių. Šį kartą tekalba šias eilutes rašančio, jau kaip buvusio jo mokinio, išpūdziai.

Mūsų klasė — 1934 metų aštuntoji — buvo prie pat salės, toje pat pusėje, kur raštinė ir direktoriaus kabinetas. Koridorėlis į ją niekada nebuvo padoriai apšviestas: dvi elektros lemputės, pa lubėje kabančios, vos prieblandą sklaidavusios. Truputį mėgę pasidyluoti mokiniai, prieš pamokų pradžią sustodavo koridorėlio gale prie direktoriaus kabineto durų ir draugiškai apstumdavo (perleisdavo per "šarangę") vėliau ateinančius. Vieną rytą, prieš pat aštuonias, tokia "sveikinimo" procedūra ištiko mūsų klasės pažiba, geriausi (o gal ir rimčiausi) mokinį. Vėlokai pasirodęs ir skubėdamas, kad dar laiku suspėtų pasikabinti palta, jis neperdaug taikiai dvasia priėmė šią klasės draugų rytmetinio pasveikinimo formą. Užsimojęs iš visos peties, jis tvjojo vienam iš tų sveikintojų, bet pataikė ne kam kitam, o pačiam gimnazijos direktoriui. Direktorius nieko nepasakęs, netgi nestabtelėjęs, nepastebimai išlindo į čia esantį savo kabinetą; gi jį užkliudęs mokinys nuskubėjo savo klasės link. Prasi-dėjo pamokos. Kadangi jis sėdėjo sekančiame suole už mano nugaros, tai jausčiau, kad su kiekviena praeinančia pamoka jo "karingumas" vis blėso, nuotaika krito, jam darėsi vis sunkiau. Pagaliau atėjo penktoji pertrauka, o po jos — kosmografija. Ją mums dėstė pats direktorius. Kaltingo nervai ilgiau nebeišlaikė ir prieš pamoką jis nuėjo į direktoriaus kabinetą atsi-prašyti. O direktorius jam apytikriai taip atsakė: "Tai nieko. Tas koridorius toks tamsus, galėjai ir nepastebėti"...

Grįžo jis pirmasis, o už kokios minutės į klasę įėjo ir pats direktorius. Mes tada visi jautėme, kad per tą pamoką klasėje plakė dvi ypatingai giedrios širdys: tai direktoriaus ir "nusikal-tėlio".

Idomiai jis klausinėdavo mokinius. Niekada neturėjo noro kurį nors "sukirsti", o visada stengdavosi kiekvienam reikalingam pagalbos padėti, užvesti ant kelio. Gi jei mokiny būdavęs labai gabus ir atsakydavęs į visus klausimus, tai direktorius duoda (ypač iš fizikos) jam dar vieną paskutinį klausimą, į kurį jis atsakymo paprastai jau nežino-davo, arba nepilnai jį atsakyda-vo. Tada direktorius jį paprašy-davo sėsti į vietą, o žurnale (gi dažniausiai savo knygutėje) jam parašydavo ketvertuką su minusu. Tuo lyg duodavo suprasti, kad tasai negalvotų, jog jau viską ži-ņas; atseit, stenkis ir toliau gilinti-s.

Savotiškai idomiai būdavo direktoriaus paruošiami mums mokslo metų bėgyje matematikos rašomieji. Paskirtą jiems dieną, jis atsiėsdavo į klasę visą pluoštelį mažų (0,125 lapo dydžio) lapukų, ant kurių būdavo parašyta uždavinio sąlyga. Vaikščiō-damas tarp suolų eilii, jis, pagal savo planą, įduodavęs kiekvienam mokiniui tokį lapelį. Žinodavome, kad klasėje buvo padalinti kokie aštuoni skirtingi už-daviniai, bet kas kitas tavo uždavi-nių gavęs, tai jau paslaptis. Kadangi prieš tris tuzinus metų "XEROX" dar nebuvo išrastas, tad kiekvienam mokiniui skirtas su uždaviniu lapelis buvo paties direktoriaus ranka dailiai parašy-tas. Kiek tai darbo! Bet įgudu-

siam pedagogui, koks buvo S. V., tas apsimokėdavo, nes šiuo būdu jis netiesioginiai išjungdavo nusirašinėjimo pagundą. Gi tik-rindamas surinktus darbus, jis su žinodavo kiekvieno mokinio tik-rąją vertę.

Ir kosmografiją jis mums dėstė lyg universitete. Visą trimes-trą aiškindavo, o paskutinę pamoką pasiteiraudavo, kada mes norėtume atsakinėti: šeštadienį po pietų, ar sekmadienį po mo-kinių pamaldų. Sutarus laiką, jis visus išgaminuodavęs ir pažy-mius susirašydavęs į savo knygu-tę. Šį metodą naudodamas, jis mums lyg jau ir pratinavo vėlesnėms studijoms, kad nesijaustume to-kie pasimetę universitete, akade-mijoje ar kitoje aukštojoje mo-kykloje.

Išleidžiamieji matematikos egzaminai. Salėje mums prarintai sėdint kapų tylos apsuptyms, di-rectorius prieš mūsų akis plėšia Švietimo ministerijos atsiuštą vo-ka ir, išėmęs lapą, skaito atsiu-što uždavinio sąlyga. Ji tuojau nurašoma ant lentos, o jis pats sėdasi už žalia gelumbe užtiesto egzaminų komisijos stalo ir pra-deda spręsti. Greit tačiau mums atrodo, kad direktorius prie jo užtrunka kiek ilgiau, nei turėtų. Mes gi praktikuojame, bet nie-kaip negalime įvesti į logarit-muojamąjį vaizdą. Vienas po ki-to einame prie komisijos stalo paprašyti papildomo lapo popie-ros. Pažangos ir ant jo nedaug... Staiga tyliai prasiveria salės durys ir gimnazijos rašvedys Auk-selis (ir tokio pat aukšnio būdo žmogus) iškviečia direktorių prie telefono. Skambino iš Kauno. Grįžęs jis mums praneša, kad at-siustojo uždavinio sąlyga esanti klaidinga, ir kad kiekvieno mū-šų darbas bus įvertintas pagal tai, kiek teisingai būsime išsprendę galimą išspręsti uždavinio dalį.

Vėliau girdėjome, kad kai mi-nisterijos žmogus pranešė jau pa-taisytą uždavinio sąlyga, tai di-rectorius jam atsakė: "Kad pas mane, daug maž, jau veik visi dar bus atidavę ir išėję". Iš patirties direktorius jau aiškiai žinojo, kaip labai vargina egzaminai kiekvieną kartą, o ypač baigia-mieji, ir dar tokie, kada reikia spręsti uždavinį su klaidingai duota sąlyga. Direktorius tikriaus-iai neįjutė sąžinės išmėtinėji-mo sakydams, kad darbai jau atiduoti, nors, ir po telefoninio pasikalbėjimo, dar ne vienas bandė surasti teisingą spren-dimo būdą nors iki galimos vie-tos. Metų bėgyje direktorius per-daug gerai pažino kiekvieno sa-vo mokinio sugebėjimą. Tad ir jo dėstomo dalyko baigiamieji eg-zaminai jam tikriausiai tebuvo tik formalumas, nes klasės dei-mančiukus jis turėjo būti paste-bėjęs jau žymiai anksčiau.

Direktorius S. V. Alytaus gim-nazijai vadovavo septynerius me-tus. Toms pat pareigoms buvo iškeltas į Linkuvą 1934 m., o ne 1935 metais, kaip St. Barzdukas Alytaus gimnazijos sukakčiai skirtoje savo paskaitoje paminė-jo. Tų metų vėlyvą pavasarį ir mokinii tarpe sklido vieši gan-dai, kad tie metai jam Alytuje bus jau paskutiniai.

Lyg gyvas atminty stovi 1934 metų abiturientų laidos išleistu-ųjų balius. Direktorius tą gražią birželio galo naktį pasiliko su mumis ilgiau, negu jis papras-tai tokiomis progomis darydavo. Apsupę mielą direktorių rateliu, kalbėjome apie tolimesnius sa-vo planus. Savo ramiu balsu jis protarpiais ir pats isiterpdavo, o išgirdęs ką nors linksmesnio, leis-davo papuošti savo dailių ir rim-tą veidą trumpute kuklia šypse-na. Ir kai rytui brėkstant ir pir-miesiems paukščių balsams, iš

Estų tautiniai šokiai baltiečių festivalyje Treadhold, N.J.

Nuotr. Vyt. Maželio

PIRMASIS BATUNO BALTIJOS FESTIVALIS PASISEKĖ

Daugiau 1000 pabaltiečių — lietuvių, latvių ir estų š.m. rugpiūčio 22 sukeliavo į pirmąjį BATUNO surengtą Baltijos festi-valį įspūdingame latvių bendruo-menės parke "Priedaine", Freehold, New Jersey. Daugumą suda-rė New Yorko ir New Jersey pa-baltiečiai. Bet buvo svečių ir iš toliau. Pavieniai ar grupėmis at-vyko ir iš kaimyninių valstijų, y-pač iš Pensylvanijos, Connecti-cit ir Delaware. Matėsi svečių ir iš Chicago, Los Angeles, Cle-velando, Montreolio ir net iš Vo-kietijos.

Oras pasitaikė nepaprastai puik-us. Puiki aplinka ir gera orga-nizacija davė šiam festivaliui tik-rai šventišką nuotaiką.

Festivalio programa buvo pra-dėta tinklinio varžybomis "Prie-dainės" sporto aikštėje. Lietuvių tinklinio komandai neatvykus, varžybos vyko tik tarp latvių ir estų. Laimėjo latvių New Yorko tinklinio rinktinė.

Meninė programa, kuri buvo išpildoma "Priedainės" amfiteat-re, atvirame ore, buvo įvairi ir puikiai praversta. Programos va-dovu buvo šio festivalio koordin-a-torius Batuno vykdomasis pir-minis. Kęstutis Miklas, o pranešę-ju latvis Ints Rūpnars. Atidaro-mąjį žodį tarė Batuno vicepirm-kun. Norbert Trepsa (latvis)

New Jersey Latvių sąjungos tautinių šokių ir kanklių ansamb-lis "Dzintars", vadovaujamas Ja-nis Ozolinš, pradėjo meninę pro-gramą, pašokdamas tris latvių ta-utinius šokius — "Saulės Rotala" (Saulės šokį), "Sėdancis" (šokis šešiams) ir "Ventindeja" (Ventų šokį). Visi šokiai buvo preciziškai atlikti. Nuo 1959 me-tu, kada jis įsikūrė, su koncertais

fijos, tai bent platesnės biografi-jos. Tuo labiau, kad ir Lietuvių enciklopedija, nežinia dėl kieno kaltės ar kuklumo, nė eilute ne paminėjo Alytaus gimnazijos di-rectoriaus S. V. Nesinori tikėti, jog "Gimnazijos direktoriui kad LE XVI tomo 242 puslapyje minimas faktas apie Linkuvą, nuo pat pradžios visą laiką bu-vo Ignas Brazdžiūnas.", būtų tei-singas. To straipsnio autorius jau negalėjo "užmiršti" tu kelerių metų, kuriais Linkuvos gimnazi-jai vadovavo, kad ir nesavonori-kai ten nusikėlęs, garbingas ir dzūkų jaunimo švietėjas.

Pabaigai vel pasirodo Jadvy-gos Matulaitienės šokėjai. Mergi-nos šoka "rankšluostėlių". Toliau seka "lenčiūgelis" ir "subatėlė". Publika sustoja. Ovacijom nėra galo. Kviečiami į sceną visi pro-gramos dalyviai. Trumpas padėkos žodis, ir Kęstutis Miklas, Batuno vykdomasis pirmininkas, įteikia dainininkei ir grupių vadovams po rožių puokštę.

Atvyksta ukrainiečių orkestras, vad. Bill Zadorny, ir prasideda šokiai, kurie be perstojo tęsiasi i-ki vidurnakčio.

Parke rodomas New Yorko Lat-vių sklandytojų sąjungos specia-liai ir šį festivalį atvežtas dvi-vietis didžiulis sklandytuvas, su kuriuo latviai JAV varžybose skaidė 40,000 pėdų aukštį.

Prie BATUNO literatūros ir spaudos stalo nuolatos būreliai žmonių. Nevieną stebino, kiek tos medžiagos ir taip įvairios apie tris: Pabaltijo kraštus reikia turė-

Direktorius Steponas Vaitkevičius Linkuvos gimnazijos mokytoju tarpe. Stovi kunigo dešinėje.

apvažinėjo ne tik JAV, bet ir Ka-nadą. Dalyvavo ir visoj eilėj pro-gramų Pasaulinės Parodos metu New Yorke.

Toliau sekė New Jersey esčių mergaičių gimnastiką iš Lakewood stilizuotos mankštos pratimų pa-sirodymas. Grupė, vadovaujama Anne Treumuth, akompanuojant Siivi Maandi, išpildė eilę pratimų ir susilaukė šilto žiūrovų pri-tarimo.

Išbėga į sceną New Yorko Lie-tuvių tautinių šokių grupė, vado-vaujama Jadvygos Matulaitienės, akordeonu palydint Vytauti Stroliai. Prityrę šokėjai erdvioje scenoje šoka "Žiogelius" ir "li-nelį". Publika priima kuo šil-čiausiai.

Po lietuvių tautinių šokių scenoje pasirodo pagarsėjusi estų liaudies dainų dainininkė Ell Ta-bur. Ji yra dainavusi Suomijoje ir Kanadoje. Ji išpildė suomių liaudies dainą ir estų liaudies dai-nas.

New Jersey estų tautinių šokių grupė, vad. Ferdinand Rikka ir akompanuojant Leo Kiin, atlieka tris estų tautinius šokius.

Prie BATUNO literatūros ir spaudos stalo nuolatos būreliai žmonių. Nevieną stebino, kiek tos medžiagos ir taip įvairios apie tris: Pabaltijo kraštus reikia turė-

ti ir dar visom pasaulinėm kal-bom, kad pasiektų visus JT na-rius ir pristačius Pabaltijos lais-davės klausimą atitinkamoj plot-mėj. Dagmara Vallens (latvė), UBA-BATUN spaudos biuletenių redaktorė, su padėjėjais estais Ma-ri Linnamaa, Juta Virkmaa ir An-dres Juriado iki vėlybos nakties davė įvairius paaiškinimus.

Dovanų paskirstymui vadovavo Elena Miklienė, padedama Hele-na Zedar, Amelia Sinus, Nastu-tės Umbrazaitės, Bette Wytenus, Lauraine Wytenus, Kęstučio Mik-lo, jr., ir latvių — Olgerd Ba-lodis, Nora Kula, Ieva Berzinš ir Mr. ir Mrs. Ansis Uibo ir kt. Paveikslus, kuriuos padovanojo pabaltiečių dailininkai — estė Miss Epp Ojamaa (laimėjo estas M. Kurss iš Stonehurst, N.J.), latvė Mrs. Mirdza Naruna-Bag-danoviča (laimėjo estė Mrs. V. Saar iš Hampton Plains, N.J.) ir Paulius Jurkus (laimėjo latvė Mrs. Kruminš iš New Brunswick, N. J.).

Festivalio proga BATUNas iš-leido specialų leidinį su progra-ma, kurį gavo visi atvykę į šią šventę nemokamai. Viršelį jam nupiešė latvė dailininkė Miss Ausma Drzniece, redagavo Kęs-tutis Miklas.

Festivalis buvo plačiai išrekla-muotas netik pabaltiečių tarpe, bet ir tarp amerikiečių. Apie jį minėjo eilė New Yorko ir New Jersey radijo stočių. Į festivalį at-vyko ir kaikiurių amerikiečių lai-kraščių reporteriai. "The Newark News" dienraštis jau sekančią

diena idėjo platų festivalio apra-bom, kad pasiektų visus JT na-rius ir pristačius Pabaltijos lais-davės klausimą atitinkamoj plot-mėj. Dagmara Vallens (latvė), UBA-BATUN spaudos biuletenių redaktorė, su padėjėjais estais Ma-ri Linnamaa, Juta Virkmaa ir An-dres Juriado iki vėlybos nakties davė įvairius paaiškinimus.

BATUNas šio pirmojo festiva-lio proga susilaukė daug sveiki-nimų. JAV LB Centro V-bos pir-min. inž. Br. Nainys savo svei-kinime pažymi, kad LB centro valdyba pritaria BATUNo veiks-lai ir ji remia.

BATUNas džiaugiasi šio festi-valio pasisekimu. Dar nepasiba-i-gus festivaliui daugelis pabaltie-čių pageidavo ir siūlė Batuno va-dovybei, kad tokie subuvimai bū-tų dažnesni, ir kad tokios rūšies festivaliai būtų rengiami kasmet. Į tai atkreipdamas dėmesį BATU Nas jau sudarė organizacinį ko-mitetą, kuris ruošia planus atei-nančių metų festivaliui, ir vėl galbūt "Priedainej". (B.N.)

NEŽINO KĄ DARYTI SU KALINIAIS

New Yorko kalėjimai yra taip perpildyti, kad kiekvienu mo-mentu gali prasidėti nauji kal-i-nių sukilimai. Burmistras Lind-say pakilo gubernatoriaus Ro-ckefellerio, kad jis iš New Yorko kalėjimų skubiai perkeičtų keletą tūkstančių kalinių į ki-tus valstijos kalėjimus. Bet gu-bernatorius tuo tarpu sutinka perkelti tik tiktai 300 kalinių, nes ir kituose kalėjimuose nėra vie-tos. Manhattan kalėjimas yra trigubai perpildytas ir daugiau kalinių nepriima.

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET
RIDEELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIJŲ,
RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS.
SPALVOTOS TELEVIJOS APARATAI

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
J. LIEPONIS
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western PR 8-5875

RINKTINĖS KNYGOS JAUNIMUI
SENASIS KAREIVIS MATATUTIS

Jurgio Jankaus pasaka — apysaka mūsų liaudies pasakų mo-tyvais apie įdomų žemaitį Matatutį ir jo daugybę nuotykių, kariaujančią už svetima karalių ir paskui tą patį karalių moki-nant karaliauti. Apie 240 psl., kietuose apdaruose, kaina \$3.00.

Puiki ir nepaprastai įdomi norveg Thor Heyerdahl nuoty-kių knyga iš ekspedijcijos plaustu per Ramųjį vandenyną, sie-kiant išaiškinti Ramiojo vandenyno salų paslaptis. Iliustruota, 414 psl. kaina \$3.75.

GRIMŲ PASAKOS
Liudo Dovydeno apysaka apie du berniukus, su šienpiūviais išvykusius į tolimų miškų lankas, ir jų įdomius nuotykius va-saros naktimis. Iliustruota. 168 psl., kaina \$2.00.

MĖLYNI KARVELIAI
domios ir nuotaikingos Aloyzo Barono apysakaitės maži-sems, vaizduojančios mūsų vaikų gyvenimą naujosiose emigra-cinėse sąlygose. Iliustruota. 70 psl., kaina \$1.50.

KAS BUS, KAS NEBUS, BET ŽEMAITIS NEPRAZUS
Balio Sruogos istorinė apysaka apie žemaitį berniuką, kuris 1812 metais iš Viekšnių į Kauną atsikraustė ir čia Napoleoną besikeliaujant per Nemuną, regėjo ir kas iš visų tu nuotykių iš-ėjo. Iliustruota. Virš 200 psl., kaina \$2.50.

NAKTYS KARALISKIUOSE
Išrolių Grimų pasakų rinkinys, kuriame ir Pelenė, ir Sniego Šešė. Snieguolė ir kitos gražiausios ir populiariausios pasakos mūsų mažiesiems. Nauji pasakų vertimai, daug iliustracijų. Di-delis formatas, 160 psl., kaina 3.00.

RYTŲ PASAKOS
Įdomių ir nuotykingų Vinco Krevės pasakų knyga mokykl-iam jaunimui iš Rytų kraštų tautosakos ir mitologijos. 220 psl. kai š \$2.50

JŪRININKO SINDBADO NUOTYKIAI
Puikios ir įdomios arabų pasakos, parinktos iš garsiosios "Tūkstantis ir viena naktis" ir vaizduojančios pasakų jūrininko Sindbado nuotykius paslaptingose ir nepaprastose kraštuose. Didelis formatas, 112 psl., kaina \$2.00.

Visos šios knygos yra vertingos ir reikalingos jūsų vaikų bibliotekoje, ir jas visas galima gauti DRAUGE.

Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

DETROIT PARAPIJOS

Darbo dienos proga Dainava susilaukė naujų svečių. Kun. Viktorė Kriščiūnė viečiaus suorganizuoti autobusų Dainavą aplankė, kai kurie pirmą kartą vyresnieji šv. Petro parapijos parapijiečiai. Matyti kun. Viktoras Kriščiūnė su buvusiu savo parapijiečiu — Dainavos šerifu — Jonu Buitkumi.

LIETUVOS STEIGIAMOJO SEIMO MINĖJIMAS DETROITE

Lietuvos Steigiamojo Seimo minėjimas Detroite, rengiamas Detroite lietuvių organizacijų centro, įvyks šį sekmadienį, rugsėjo mėn. 20 d., 12 val. Detroite lietuvių namuose, 3009 Tillman. Programoje dr. Juozas Jakšto, V.D. u-to buvusio istorijos profesoriaus, paskaita apie Steigiamąjį Seimą. Meninė dalis susidės iš Galinos Gobienės vadovaujamos šokių trupės "Silainės" pasirodymo ir Justo Pusedžio režisuojamo teatro kolektyvo "Alkos" deklamacijų.

Pasibaigus programai, įvyks bendri pietūs, į kuriuos pakviestai užsisakomi pas DLOC pirminką Bernardą Brizgį, telef. 282 5755, ir Elžbietą Paurazienę, telef. 862-3298.

Tikime, jog šio įvykio visuomeniškas pobūdis skatinti lietuvių tautinį bendrumą ir vieningumą bus tinkamai supratas Detroite lietuvių ir pilnai paremtas. DLOC

ATEITININKŲ ŽINIAI

Rugsėjo 27 d. įvyks visų at-kų jaunimo vienetų šv. Mišios, su-eiga ir arbatėlė. Šv. Mišios laikomos 10 val. r. šv. Beatricės bažnyčioje, 4 val. p.p. tos pačios parapijos salėje bendra visų vienetų su-eiga ir arbatėlė, kurios metu bus perkeliama nariai ir aukštesnius org. vienetus. Į visos dienos programą prašoma į-sijungti ir jaunimo tėvelius. J. A.

ĮSIJUNKIME Į ATEITININKŲ VEIKLĄ

Kas galvoja savo sūnus ar dukras įjungti į at-kų organizacijos eiles, gali tai padaryti skambindami jaunųjų reikalų vadovėi tel.: 354-0746, jaunųjų (nuo 11-14 m.) — KE-70103 ir vyr. moksl. vadovėi tel.: 353-8507.

Naujieji nariai bus pristatyti ir įjungti į atitinkamus vienetus rugsėjo mėn. 27 d. 4 val. p.p. šv.

Detroito skelbimai

PETRAS PUTRIUS
Dėžė — Dekoravimas — Taiso Kambarius — Verandus — Garažus "dėda Plaster Board". Visu rūšių grindų ir sienų plytelės.
12737 Grandmont Rd., Detroit 27, Michigan — Tel. VE 8-4064

AMERIKOS LIETUVIŲ BALSAS
Radijo valanda
WQRS FM radio stotis, Banga 105.1 veikia sekmadieniais 8:00-9:00 val. ryto.
Telef. — KE 79642

LIETUVIŠKOS MELIODIJOS
WMZK-FM RADIO BANGA 98

Antradieniai - ketvirtadieniai nuo 5-9 v. EST.
Patricia Banda tel. 278-3265
Algis Zaporackas tel. 549-1983
Vedėjas — RALPH J. VALATKA
17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219
TEL. 527-5550

Aktorius, keliavęs dvidešimt penkerius metus

Rugsėjo 19 d., šeštadienį, Jaunimo centre, Chicagoje, sutiksime du menininkus — dail. Mariją Žukauskię ir aktorius Vitalį Žukauską.

Tą dieną Čiurlionio galerijoje bus atidaryta pirmą kartą Chicagoje dail. Marijos Žukauskiės meno paroda, o aktorius Vitalis Žukauskas Džukų draugijos parengime duos šių dienų aktualijų koncertą.

Aktorius Vitalis Žukauskas, humoristas, praėjusiais metais rudenį užvertęs savo gyvenimo kelionės 50-tąjį lapą. Šiais metais mini savo dvidešimt penkerius metus scenos darbo sukaktį.

Akt. Vitalis Žukauskas gimė Kaune. Pirmuosius mokslus pradeda istorinėmis paslaptimis ir meno lobiais turtingame sename Vilniuje. Vėliau Vitalis sutinkame Kauno Jėzuitų gimnazijoje, Kunigų seminarijoje, Vytauto Didžiojo universitete, vėlybinio teatro dramos studijoje, Vienoje ir JAV bestudijuojant filosofiją, teatrologiją, slavistiką. Tai tik labai stambūs žingsniai akt. Vitalio Žukausko kelyje. Mokslo keliu žengdamas, Vitalis Žukauskas brandino minti tapti aktorium, pažinti pasaulį ir jame besigrumiantį žmogų.

Akt. Vitalis Žukauską dabar pažįsta beveik visi lietuviai. Tai gimęs talentas, sugebąs kiekvieną perleisti per humoro prizmę ir klausytojui pateikti nuosirdų juoką sukeliančias nuotakas.

Per 25 metus sceninio darbo daug ko matėte. Gal kiek iš savo pirmųjų žingsnių ką prisiminsite?

Džiaugiuosi sulaukęs šios savo kuklios sceninio darbo sukakties. Su malonumu prisimenu pirmuosius žingsnius Valsybės teatre. Jie nuvedė į dramos režisieriaus padėjėjus ir įvairių dramų vaidmenius. Buvo smagu keliauti po Lietuvą ir įvairiose vietose atlikti programas. Prisimenu savo talką įvairiuose koncertuose, ruoštu-

nas, Vytautas Kaunelis ir Jonas Naujokaitis.

L. B. apylinkės liuanistinės mokyklos išvyka į Kensington parką įvyks rugsėjo 20 d. organizuoja tėvų komitetas. Mokiniai, mokytojai, tėvai ir svečiai renkasi 1:00 val. to parko "M" sekcijoje (vėliavų stiebo kalnelis). Visi atsiveža savo užkandžius.

"Aušros" liuanistinė mokykla rugsėjo 12 d. jau pradėjo darbą ir pirmą dieną užsiregistravo 18 vaikų. Mokykloje moko Vladas Pauža (vedėjas), Stefanija Kaunelienė, Virginija Pranienaitė, ir Albertas Misiūnas bus atšarginiu mokytoju.

L. B. apylinkės liuanistinė mokykla darbo rugsėjo 12 d. negalėjo pradėti, nes Redforde streikuoja mokytojai ir amerikiečių mokyklų vadovybė neleidižia naudotis mokyklos patalpomis. Tėvai turi sekti spaudos ir radijo valandėlių pranešimus apie mokslo metų pradžią.

Jaunimo choro repeticijos vyks naujoje vietoje — šv. Petro parapijos patalpose prie Longworth ir Mullane gatvių.

Tautinės stovyklos filmas bus rodomas rugsėjo 26 d. 7 val. L. namuose. Po filmo jaunimui linksmavakaris, į kurį kviečiamas visas Detroite ir apylinkės jaunimas. Jaunimas už filmą ir linksmavakrį moka 50 centų, suaugusieji už filmą skiria auką. Rengia Gabijos ir Baltijos tuntu skautai.

Ąžuolu mokyklą netoli Montrealio (Kanadoje) sėkmingai lankė Detroite skautai: Antanas Paškus, Algirdas Skrebutė-

se sužeistiesiems kariam, sanatorijoje ir kitur.

O kaip sekėsi išėjimoje?

Vokietijoje karo metu teko atlikti programas kariam ir darbininkams, atsidūrusiems vokiečių kariuomenėje ir dirbusiems priverčiamus darbus fabrikuose. Karui pasibaigus, su Augsburgio lietuvių dramos teatru apkeliauju stovyklas, o vėliau su literatūrinio kabaretu "Klumpe" keliauju per amerikiečių ir anglų zonas Vokietijoje.

Ar daug lietuvių aplankėte Amerikoje?

Nuo New Yorko ligi Los Angeles, aplankiau beveik visas lietuvių kolonijas, o kai kurias net po keliolika kartų. 1963 m. lankiausi Anglijoje.

Koks įdomiausias nuotykis jus nutiko 25 metų sceninio darbo kelyje?

Kartą turėjau skristi į Rochesterį atlikti programas. Iš New Yorko lėktuvas laimingai pakilo ir nusileido Chicagoje... Reiškia, lėktuvas nuskrudė priešinga kryptimi. Rochesterį turėjo prasidėti programa, o aš Chicagoje. Po valandos lėktuvas vėl pakilo ir nusileido Detroite... Ir tik 11 valandą nakties lėktuvas grąžino į Rochesterį. Susirinkusi publika laukė 12 val. nakties pradžią ir daviau 2 valandų koncertą. Kantrybė visų išbandyta. Publika šį nuotykių ilgai minėjo.

O koks būtų nemaloniausias momentas jūsų, kaip aktorius, gyvenime?

Atsimenu, atsimenu. Gerai atsimenu. Po karo Dillingine, Vokietijoje, vieno vakaro programoje deklamavau eilėraščių apie vyrą, supantį vaiką vežimelyje, ir jo žmoną, lošančią kortomis. Tik staiga girdžiu bausį balsą... parodija, parodija. Publika sumišo. Garsu šaukėms vyras pakilo iš vietos ir išėjo iš salės... Va, ir krėsk juokus. O tai buvo taikoma visai kitam... Pasirodo, kad juokau-tinai uždarė ir pradėjo aiškinti paslaptinę kapitalo dingimą.

se sužeistiesiems kariam, sanatorijoje ir kitur.

SVEKŠNIŠKIŲ DRAUGIJOS DOVANŲ PAKIRSTYME, RUGSĖJO 13 D., 14-KOS DAILININKŲ PAVEIKSLUS IR KŲS DOVANAS LAIMĖJO ŠIE ASMENYS:

- Nr. 2293 A. Dundulis, dail. A. Ambrozaitienės paveikslą.
- Nr. 3040 K. Motušis, dail. A. B. Čiūno pav.
- Nr. 2668 J. Zukas, dail. R. Jautokaitės pav.
- Nr. 56 M. Krupa, dr. A. Labokienės pav.
- Nr. 2128 E. Paliokienė, dail. B. Morkšienės pav.
- Nr. 1119 M. Ročkuvienė, dail. J. Paukštienės pav.
- Nr. 798 O. Čiplienė, dail. V. Petrikonio pav.
- Nr. 3848 Rita Seferlytė, dail. M. Stankūnienės pav.
- Nr. 3083 prof. J. Ruktytis, dail. M. Šleikio pav.
- Nr. 472 dr. J. Byla, dail. A. Tamšaitienės pav.
- Nr. 3905 dr. J. Sungaila, dail. A. Tamšaitienės pav.
- Nr. 3400 J. K. Strazdai, dail. J. Tričio pav.
- Nr. 3817 J. Pakel S., dail. A. Vaitiekūno pav.
- Nr. 299 D. Saulys, dail. A. Va-

Vitalis Žukauskas

juoktis juk sveika, tik juoką reikia priimti.

Ar lietuviai juoką supranta ir jį priima?

Pavojingas klausimas. Bet, sakama, pasijuok iš ano, o manęs neliesk. Humoro veidrodyje dažnai gali kiekvienas save matyti. Tik reikia juoką suprasti. Lietuviai vis daugiau ir drąsiau be pykčio aktoriumi bando į humoro veidrodį pažiūrėti.

Jūsų humoras taiklus. Kaip paruošiate koncertą?

Plaćiame gyvenime ir žmogaus aplinkoje sutinki įvykius. Stebi žmones, seki jų išpročius, skaitai spaudą, dalyvauji visuomeniniuose sambūriuose ir junti žmonių santykius. Čia ir išryškėja žmonių įpročiai, ydos, įvairios kovos. Tuos faktus belieka perleisti per humoro prizmę, ir veidrodyje matysime gyvenimą kitokį plotmėje, bet taip pat tikrą. O prieš koncertą pusdienį nebekalbu su žmona ir užsidarau ramiame kampelyje. Šiuo atveju užsidarysiu tėvų jėzuitų vienuolyne...

Aktorių sutiksime Jaunimo centre rugsėjo 19 d.

N. Jersey, Eatontown bankas pastebėjo, kad trūksta 4 milijonų dolerių. Mėž daug prieš du mėnesius bankas turėjo kapitalo daugiau kaip 16 milijonų dolerių, o dabar beliko tik 12 milijonų. Amerikos banko kontrolieriai minėta banką laikinai uždarė ir pradėjo aiškinti paslaptinę kapitalo dingimą.

- leikos vitražas.
- Nr. 1056 A. Sabalis, P. Baltonio skulptūra.
- Nr. 3220 D. Jurgutis, V. Civinsko ("Terra") vaza.
- Nr. 2321 P. Urbutis, N. Buršteino dovana — kailis.
- Nr. 3826 A. V. Domanskiai, J. Lieponio dovana.
- Nr. 809 V. Bickus, "Rockwell Furniture" dovana
- Nr. 2305 P. Norvilas, D. ir S. Greblūnų dovana — skulptūra.
- Nr. 635 B. Kremeris, servizas arbatai, O. Norvilienės dov.
- Smulkesnes dovanas laimėjo: Nr. 2527 H. Baleja, Nr. 2134 dr. V. Labokas, Nr. 729 V. J. Saulys, Nr. 2330 V. Vainauskas, Nr. 2334 K. Oksas, Nr. 2384 S. K. Seserys, Nr. 997 P. Palubinskas ir Nr. 2871 B. Mikalauskas.
- Dovanas atsimti pas Draugijos pirminkę Aliciją Rūgytę, 6547 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629. Telef. PR 6-3209.

Sveikšniškių Draugijos Valdyba

— Island Heights, N. J., seniai mirė Charles R. Chicheering, 78 metų amžiaus, žymiausias JAV-bių pašto ženklų projektuojujas (designer). Velionis yra suprojektavęs daugiau kaip 66 skirtingus pašto ženklus.

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"
Radijo Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York, ir Connecticut lietuviams! Kas šeštadienį, nuo 5 iki 6 val. p. p., iš WEDV Stoties, New York (1330 Kil., AM ir 97.9 meg. FM).

Direkt. — Dr. Jokubas J. Stukas
1467 Force Drive,
Mountainside, N. J. 07092
Tel. 232-5565 (code 201)

Kviečiame taip pat klausytis — Lietuviškų Kultūrinių Valandų anglų kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties (New Jersey) WSOU (89.5 meg. FM) Pirmadi., 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas).

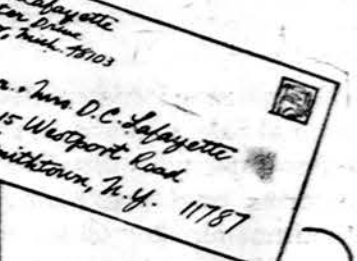
VYSK. BŪCIO ATSIMINIMAI

Gyva, lengva kalba, perpinta humoru, autorius atskleidžia savo jaunystės dienas Lietuvoje, gimnazijos bei seminarijos laikus ir studijas užsienyje. Jis pasakoja savo laimėjimus ir nepasisekimus visuomeninėje veikloje, spaudos srity ir dvasininkų luome.

Atsiminimai įdomūs kiekvienam, nes šalia autoriaus asmenišku išgyvenimų pamatom tu dienų Lietuvą, sutinkam dėmesio vertu laikotarpio žmonių ir praplečiam savo akiratį istorinėmis žiniomis, kurios gyvomis spalvomis nušviečia lietuvių kultūrinį ir visuomeninį gyvenimą.

Knygos gaunamos "Drauge". Kaina: I dal. \$3.50, II dal. \$3.50. Illinois gyventojai turį pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokestiams.

How to get the Zip Codes YOU need

1. When you receive a letter, note the Zip in the return address and add it to your address book.
2. Call your local Post Office or see its National Zip Directory when you're there.
3. Local Zips can be found on the Zip Map in the Yellow Pages.

adding convenience for the public good

SEIGAN'S

VYRŲ IR BERNUKŲ KRAUTUVĖ
4640 South Ashland Avenue
TEL. YArds 7-1272

Atdara vakarais: pirmadi., ketvirtadi., o kitomis dienomis iki 6-tos val. vakaro. Sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet. HARRY SEIGAN kviečia visus vyrus ir jaunuolius atvykti ir įsitikinti, koks didžulis yra pasirinkimas rūbų rudens ir žiemos sezonui, geriausių firmų, kaip Goshire, Botany "500", Phoenix ir kt. naujausios mados.

KĄ TIK GAUTA IS ITALIJOS KOSTUMŲ, MARSKINIŲ IR KITOKIOS APRANGOS.

Pi-ke kostiumą, švarką ar kelnės, jūs būsite patenkinti, nes mūsų siuvėjai čia pat vietoje jums primieruos ir pritaikins ir nieko už pritaikymą nereikės mokėti.

Visos berniukų aprangos gaunamos įskaitant stambius (husky).

J.I.B. VAISTAI išgydo: pleiskaną, sustabdo plaukų slinkimą ir ataugina plaukus. Gražina plaukams natūralią spalvą. Moterims ir vyrams. 3 uncijų buteliuko užtenka 16 savaičių. Siųskite užsakymus su \$6.00 money orderiu: J. & J. PHARMACY, 2557 West 69th Street, CHICAGO, ILLINOIS 60629

— SAVE AT —

Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILLINOIS 60608

Peter Kazanauskas, President Tel. 847-7747

6% ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$10,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5% PASSBOOK ACCOUNT

PER ANNUM

OFFICE HOURS
Monday, Tuesday, Friday, 9 A.M. to 4 P.M.
Thursday, 9 A.M. to 8 P.M.
Saturday, 9 A.M. to 1 P.M.
No Business Transacted on Wednesday

Paid and Compounded Quarterly

NOW INSURED TO \$20,000.

Italų fabrikantai, Fiat pavyzdžiu įrengė automobilių fabriką Sovietų Sąjungoje prie Volgos, jau pagaminomi pirmuosius autovežimius. Ar jie kada nors nepradės riedėti pačioje Italijoje

RUDENS VEIKLA PRASIDĖJO LEMONTE

Rugsėjo 12, Lemonto Maironio lituanistinė mokykla pradėjo savo 1970-71 mokslo metus, iškausdama šv. Mišių St. Alphonsus bažnyčioje. Mišias laikė mokyklos kapelionas kun. dr. Feliksas Gureckas, trumpą pasveikinimo žodį per pamokslą tarė St. Alphonsus parapijos klebonas kun. Julius Grinis.

Registracijos metu į mokyklą užsiregistravo keletas naujų šeimų, atsikėlusiu gyventi į gražias Lemonto apylinkes. Kelios šeimos mokiniai į mokyklą veža iš labai toli, kaip pavyzdžiui daktarų Sidrių šeima, kuriai į vieną pusę tenka važiuoti apie 90 mylių.

Šiais metais parengiamąjį ir I-ą skyrių mokys ilgametė mokytoja Jadvyga Lukošūnienė, turinti labai daug patyrimo su jauniaisiais mokiniais. II-ą ir III-ą skyrius mokys Kleopatra Buinevičienė, mokyti juos ir pernai. IV-tą skyrių mokyti atėjo Birutė Navickienė, o su V-tuoju skyriumi ir šiais metais dirbs Mėta Burbienė. VI-ą skyrių turės mokytoja M. Kuciniene. VII-tą ir VIII-tą skyrius mokys Aldona Sehgal ir Vytautas Kamantas.

Aukštesniąją mokyklą ir toliau gerai mokys mokytoja Zina Katiliškienė. Tautinius šokus mokys Modesta Umbrasienė, mokykloje dirbanti nuo jos įsikūrimo pradžios. Daug mokytojų ir šiais metais bus mokinių mėgiamas muzikas Faustas Strolija.

Mokykla dirba labai patogioje ir geroje valdiškos mokyklos patalpoje. Visais mokyklos rūpesčiais energingai rūpinasi darbštus tėvų komitetas, pirmininkaujamas inž. Kęstučio Biskio, kuriam padeda Vytautas Šoliūnas, Julija Cijūnienė, Jūratė Jakaitienė, Romana Paulienė, Gediminas Biskis ir Rita Šakalienė.

Lietuvių Bendruomenės Lemonto apylinkė irgi pradėjo savo darbą po vasaros atostogų. Šiuo metu apylinkės valdyba lanko lietuvius šeimas, rinkdama solidarumo įnašus ir kartu

painformuoja visus apie dirbamus darbus bei numatytus parengimus ar laukiančius rūpesčius. Rugsėjo 27 dieną, sekmadienį, 1 val. po pietų apylinkės pirmininkė Birutė Navickienė sodyboje įvyks apylinkės rudens piknikas, į kurį kviečiami Lemonto bei Chicago apylinkių lietuviai. Sodybos adresas: 11 S. 549 Carpenter St., Lemont, Ill. 60439, telefonas 739-7165.

LB Lemonto apylinkė žada surengti Naujų metų sutikimą. Daug dėmesio skiria lituanistiniam švietimui, paremdama Lemonto Maironio mokyklą.

Ši nedidelė, bet darbinga LB apylinkė gražiai veikia Chicago apygardos ribose. Pavasarį išrinktoji valdyba (pirm. Birutė Navickienė, Kazimieras Balčiūnas, inž. Kęstutis Biskis, inž. Vytautas Kamantas, Kazimieras Laukaitis) planingai stengiasi atlikti jai pavestus darbus. Birželio 6-7 dienomis buvo praversti apylinkėje rinkti mai ir VI-ą JAV LB tarybą. Juos pravedė komisija iš Petro Abromaičio, Kazimiero Balčiūno ir Vytauto Šoliūno. Rinkimuose dalyvavo 15% daugiau balsuotojų negu prieš trejus metus buvusiuose rinkimuose. Iš šios apylinkės buvo išrinkti du atstovai į naująją VI-ą tarybą, tai dr. Antanas Razma ir inž. Vytautas Kamantas.

Birželio mėnesį buvo prisiminti Birželio trėmimai pamaldas.

Šiuo metu apylinkė didėja, nes vis daugiau lietuvių keliausi gyventi į Lemontą ar jo apylinkes. Laukiama, kada čia bus pradėti statyti ir lietuvių Tautiniai namai.

Daugelis apylinkės lietuvių per vasaros atostogas keliavo po plačius Amerikos ir Kanados plotus, o kai kurie, kaip Burbai, Masciai, B. Navickienė, A. Razma Jr. ir kiti buvo net nuvykę į Europą.

Jaunimas stovyklavo ateitininkų, skautų ir mergaičių vasaros stovyklose. Iš jų Rita

Abromaitytė buvo vadovė stovyklose.

Ypatingai atžymėtinas yra Darius Karalis, pavasarį baigęs Hinsdale South High School, gabus mokslė jaunolis. Jis pradėjo studijas US Naval Academy, ten gavęs 4 metų stipendiją. Tokia garbė kas metai tenka tik keliems jaunuoliams iš visos Illinois valstybės ir tik keliems šimtams iš visos Amerikos. Akađemiją baigusieji būna aukštais JAV karo laivyno karininkais.

Rugpjūčio pabaigoje gražią lietuvišką šeimą sukūrė Silvija Umbrasaitė iš Lemonto su Jonu Pipiru iš Worcester, Mass. Vestuvėse dalyvavo daug Lemonto lietuvių su svečiais iš Bostono, Chicago ir kitų miestų.

Taip Lemontas gyvena, moko, dirba, veikia, šeimas kuria ir pamažu auga. Per rudenį ir žiemą ši veikla žada dar daugiau pagyvėti. Koresp.

— Durnam ir sliakas — kilbasa. (Ramygališkių patarlė).

Kad ir pasikeitus bažnytinėms apeigoms, maldaknygė vistiek yra reikalinga, ypač, jei ji yra tokia plati ir viską apimanti, kaip

TIKIU DIEVĄ

Kun. St. Yle

Joje rasite maldas bet kokiai gyvenimo progai, visą eilę giesmių, litanijų bei specialiai lietuviams pritaikintų susikauptumui Dievo žodžiui.

Gale dargi pridėti religinių pareiškimų aprašymai, išpažintų svetimomis kalbomis tekstai ir žaidimai kiekvienai dienai išsietiems metams.

Maldynas TIKIU DIEVĄ yra meniški apipavidalinimas, ketias litbūnos arba tikros odos viršelis. Kainos: \$6.00 (raud. kr.), \$7.00 (auks. kr.), \$8.00 (odos virš.). Puiki dovana, gaunama drauge.

Illinois gyventojai prie knygos ainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

DAUGYBĖ LIETUVOS MIESTELIŲ aprašoma dr. J. Vaišnoros MIC, knygoje:

"Marijos garbinimas Lietuvoje"

Knyga nėra tik teologinė, ji dėl įdomių vietovių aprašymo ir dėl jos gausios istorinės medžiagos tinka pasiskaityti kiekvienam lietuviui, besidominčiam Lietuvos istorija ar jos vietovėmis. Knyga didelio formato 446 psl. — Kaina tik \$3.00. Užsakyti "DRAUGE".

"Drauge" jau galima įsigyti aštuonioliktąją "Draugo" premiją laimėjusį romaną

LIEPSNOS IR APMAUDO AŠOČIAI

JURGIS GLIAUDA

Ir šį kartą autorius nustebina visai nauja tematika, paimita iš dabartinės Lietuvos gyvenimo Knyginko Siurvilos asmenyje jis nukelia skaitytoją į nedidelį užkampio kolchozą, kurio aplinkoje supažindina su visa eile įvairaus plauko, galvojimo ir išsilavinimo charakterių.

Šalia gyvenimiškų realių veikų, autorius įveda ir vaizduotės sukurtą Mūžą, kurios pokalbyje su Siurvila iškelia savitas mintis ir filosofiją.

Knyga reikalauja susitelkimo ir dėmesio, nes nekasdieniškas stilius ir gilios mintys kiekvieną jos puslapį paverčia susimąstyti skatinančia naujove.

Kaina 4.00 dol. Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

MISCELLANEOUS

Namų Apšildymas

Įdėdus visų rūšių pečius, vandens šildytuvus ir power humidifiers. Išvalau ir suremontuoju alyvos ir dujų pečius ir alyvos pečius perdirbu dėl dujų. Sutaisau blogai veikiančias "seam" kontroles.
Dirbu Ciceroje, Chicagoje ir vakarų priemiesčiuose.
ALBINAS BANY
447-8806

APDRAUDŲ AGENTŪSA

Namų, Gyvybės, sveikatos, biznio, automobilų.
Patogios išsimo-kėjimo salygos.
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

MOVING

ŠERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place — WA 5-8063

VYTAUTAS ZUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

Gerų prekių didelis pasirinkimas. Automobilai, šaldytuvai, televizijos, doler. sertifikatai, maistas, akordeonai.
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. WA 5-2787

A. ABALL ROOFING CO.

Įsteigta prieš 49 metus
Dengiamo visų rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kaminius, rūsias, nutiekamus vamzdžius. Dėžoms iš lauko. Taisome mūrą "tuck pointing". Pilnai apsidraudę. Visas darbas garantuotas.
Tel. — LA 1-6047
Apskaičiavimai nemokamai
Skambinkite bet kurio laikui

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, radijai, stereo, oro vėsintuvai.
Krautavė Marquette Parke
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS
2346 W. 69th St. — tel. 776-1483
Namų tel. — PR 6-1063

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Platname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas — įvairių atstumų —
823 WEST 34th PLACE
Telef. — FRontier 6-1882

VALO ME KILIMUS IR BALDUS

Platname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

CONTRACTORS

REMONTUOJU: MŪRĄ, (tuck-pointing), STOGUS ir RINŠĄ.
TELEF. — 268-8733

Heating Contractor

Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning į naujus ir senus namus. Stogų rūsias (gutters), vandens šildymo boilerius. Turu ir leidimus dirbti mieste bei užmiesčiuose. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimas nemokamai.
DOMAS ZUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
444 S. Western, Chicago 9, Ill.
Telefonas VI 7-3147

VACYS CONSTRUCTION CO.

REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI
3457 West 69th Street
Tel. RE 4-7488

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Prie Maria H. S. Mūr. 2 butai po 4 1/2 kamb. 12 metų. \$32,500.
Marquette pke. med. 1 1/2 aukšto. 2 butai. 5 ir 4 kamb. \$14,200.
Prie 66 ir Western. Mūr. 1 1/2 aukšto. 5 ir 3 kamb. \$19,500.
Marquette pke. pigiai parduodamas sklypas \$6,500.

VAINA REALTY

Tel. RE 7-9515

Ten stebuklai, o čia namai

Puikūs didelis 2 po 6 kamb. mūr. Gazo šild. Platus lotas, mūr. garažas \$30,000.
4 būtu ant kampo mūr. Sausas, švarus. 18 gerų rąnkų. Marquette Pke. \$44,000.
2-ju butu. 14 metų modern. mūr. 3-ju auto. mūr. garažas. Marquette pke. \$36,000.
9 kamb. mūr. gražus kaip naujas Geros pajamos. Arti mūsų. \$19,600.
Vertingas apartamentas prie Jau-nimo centro. Sviesūs butai, pastovūs gyventojai. Apie \$11,000 nuomos. Įmokėti \$15,000. Rimtas pasiūlymas. \$44,000.
Beverly Woods — 14 metų. Gels-vų plytų apartamentinis. Patogūs butai. yra rūsias. Apie \$14,000 pajamų. Sustokit pažūrėti.
9 kamb. 12 metų fabrikančio rezidencija. 5 mieg. 2 vonios, mūro garažas. Graži vieta. Apie \$27,500

VALDIS REALTY

7051 S. Washtenaw Av., RE 7-7200

3 butai, gazo pečius šildymas, apsauga nuo potvynio, 44 & California. \$27,500.

4 butai po 4 ir 2 kamb. skiepe, modernus \$44,000.

6 ir 5 mieg. su įrengtu skiepe. 30 p. sklypas, arti Maria H. 2 po 6 medinis Brighton Parke. 3 butai medinis 38 ir Fairfield. Insurance — Income Tax Notary Public

SIMAITIS REALTY

2737 W. 43rd St., CL 4-2390

6 1/2 kamb. 17 metų mūr. bungalov prie 75 ir California. Central oro šildymas. juoktas rūsias, daug prie-dų. \$31,500, arba pasiūlymas.

1 1/2 aukšto 17 metų mūr. Prie 67 ir Washtenaw. 2 butai — 5 ir 3 kambariai. \$29,900.

6 kamb. mūr. bungalov prie 67. tos ir California. Gazo šildoma. 2-ju auto garažas. \$20,900.

LEONAS REAL ESTATE

INCOME TAX — NOTARIAS, TAS, IMIGRACIJA
2735 W. 71st St. — 925-6015

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS

Butų nuomavimas — Income Tax Notariatas Vertimai
APDRAUDŲ AGENTŪRA
BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

TVarkingas, teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas, daromi ir lūdimų vertimai. Tvar-komi Income Tax ir atliekami kiti patarnavimai.

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

BUTAI rinkiniams nuomintinkams Best Agency. 2925 W. 63 PR 8-6033
Nesaukiti užsiregistruoti dabar! Apatarnauja pietvakarine dalį 9 me-tus. Savininkai kreipkitės dėl pa-tarnavimo nemokamai

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS
Licensed by VNESHPOSLYTORG
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60605
Tel. WA 5-2737; 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, moto-CERTIFIKATAI ir AUTOMOBILIAI, ciklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai g. E. Zukauskas

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd Street
Mekaninis ir vietinių auto taisymas, patyrė mechanikai Elektroninis mo-oro patikrinimas Vilkius
Tel. GR 6-3154 arba GR 6-3353
Savininkas Jonas (Joe) Juraitis

DAZYMAS

Pigiai dažau namus iš vidaus ir lauko. Valau kilimus ir baldus
Pilna apdrauda
J. RUDIS — Tel. CL 4-1654

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiasi "Drauge".

Perskaitę "Drauge", duokite kitiems pasiskaityti.

ISIGYKITE DABAR!

REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznierių jas plačiai naudoja, be to, ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitine korteles.

"Drauge" galima gauti visokų vizitinių kortelių atspausdintų įvairiom raišmė. Kainos visiems prieinamos. Greitai atliekamas užsakymas.

Kreipkitės į "Draugo" spaustuvis, visais panašiais reikalais būsite patenkinti kiekvieną kartą.

Viena iš daugiausiai perkamų knygų yra Juzės Daužvardienės

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

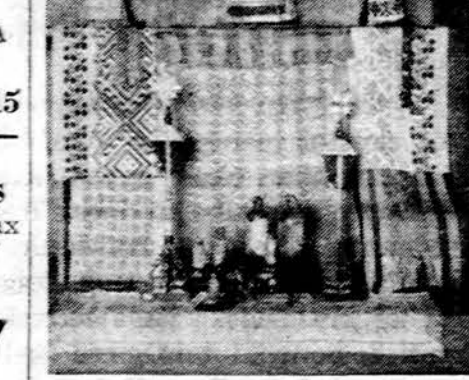
Joje kiekvienas atras savo mėgia-mo lietuviško patiekalo receptą, arba suras naują, iki šiol nera-gautą, kurių čia yra virš 200.

Knyga parašyta anglų kalba, la-bai tinkama oavana vyresnems, o ypač naujai pradedančioms šeimininkaitė moterims.

Kaina tik 2.50 dol., galima gau-ti DRAUGE.

Illinois gyventojai prie knygos kainos prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams

Draugas gavo naujų lietuviškų rankdarbių

Rankšluosčių, servetėlių, padu-kėlių, takelių, juostelių, lėlių ir t.t. Tikrai gražūs darbai, tinkami dovanoms. Kainos prieinamos.

Pamatyti ir užsisakyti galima DRAUGE.

Iš Romos gavome keletą egzempliorių kunigams skirto naujo mišiolio

MIŠIŲ EIGA,

kurį išleido Vakarų Europos Lietuvių Sielovados Centras.

Kaina \$10.00 ir \$1.00 per-siuntimo išlaidų. Mišiolą pamatyti ir užsisakyti gali-ma DRAUGE.

PROGOS — OPPORTUNITIES

TAVERNA — Vyrams Rooming House ir butas. Į vakarus nuo Mid-Way aerodromo. Patikos pajamos. Kaina mažiau neu 2 1/2 kartų pa-smu. Sav. eina pensjon. Pajamų virš \$450 į savaitę. Nr. 592-H

ARCHER REALTY. 585-1330.
Klauskit Frank Adams.

HELP WANTED — MOTERYS

DRAPERY SEWERS

Experienced. Steady work. Good pay. Hospitalization. Air-conditioned. Paid vacation and holidays.
CENTURY DRAPERY CO.
124 N. Marion, Oak Pl., Ill.
VI 8-0823 (Oak Pl.)
287-8812 (Chicago).

SEWING MACHINE OPERS. AND FLOOR GIRLS

Clean, pleasant working conditions. 40 hour week. Will Train. Blue Cross plan available, company benefits.
CHICAGO FLAG & DEC. CO
523 So. Wabash. HA 7-3960

COOKIE PACKERS

Day & Night Shifts apply
MAURICE LENELL COOKIE CO.
4474 N. HARLEM

WAITRESSES

No Satu day, Sunday or Holiday. Shift work. Fine clientele—steady work.

ONE NORTH LASALLE RESTAURANT

at one North Lasalle
See Mr. MALAS after 2 p.m.

HELP WANTED — VYRAI

LACQUER MACHINE OPER.

For electric wire coating. Experience preferred.

LENZ ELECTRIC Mfg. Co.

1751 No. Western Avenue

VYRAI IR MOTERYS

HOUSEMEN, MAIDS AND WAITRESSES

Full time, good starting salary. Congenial surroundings.
Holiday Inn of Glen Ellyn
Call 629-6000 — Ext. 236

DEMESIO!

RADIO PROGRAMA

Smausia Lietuvių Radio Pro-grama Naujo Anglijos ir toties VLYN 1360 bangos reikia sek-madienis nuo 10:00 iki 1:30 val. so pietų perduojamas vėliausias pasaulinio žiniu centrų ir ko-nkurentarų muzika dainos ir Mag-terai pasako. Programa veda Steponas J. Minkus. Būtinai reiki-sis kreiptis į Baltic Forists — Plių bei dovanų krautuvis. 502 E. Broadway, So. Boston, Mass, Tel. AN 8-0489 Ten pat gaunamas li-tuanistinis Draugas

HOW TO GET YOUR ZIP CODE

1. Ask your postman.
2. Look at the Zip Code Map in the Yellow Pages.
3. Call your Post Office.

advertising contributed for the public good

PASAGA LIETUVIŠKIOS

POEZIJOS RINKINYS SUAUGUSIEMS parašytas
ALBINO BARANAUSKO
Siamė rinkiny poetas atsiveikina su pietinio Vilkaviškio apskrities, dar niekieno neapdainuotomis augštumomis, Rinkiny gaunamas „Drauge“ ir pas platintojus. Kaina 2 dol

Dvi gražuolės. Kairėje — Kathleen O'Sullivan — Miss Havajai.

L. K. AKADEMIJOS SUAŽIAVIMAS

Lietuvių kalba, literatūra, psichologija

PRANYS ALSĖNAS

Šeštadienį, rugsėjo 5 d., suvažiavimo dalyviai ir svečiai gerai vertino šį Liet. Kat. mokslo akademijos suvažiavimą. Akademijos tikrųjų narių suvažiavime dalyvavo apie 40. Be to, su paskaitomis dalyvavo įvairių sričių žinovų dar 12 asmenų, kurie nėra akademijos nariai. Klausytojų pakaitomis buvo tarp 120 ir 75. Paskaitos kasdien vykdavo nuo ryto ligi vėlyvo vakaro, dažniausiai iki 10 val. Todėl ir buvo klausytojų svyravimas.

Lietuvių kalba ir literatūra

Liet. kalbos ir literatūros paskaitų ciklą atidarė tos sekcijos vadovas prof. dr. Antanas Klimas. Pirmąją paskaitą "Teorinė kalbotyra ir lietuvių kalbininkai" skaitė prof. dr. A. Klimas. Jis pabrėžė, kad teorinė kalbotyra ir lietuvių kalbininkai yra ir mūsų kalbos viltys. Jis paėjo per suolus pavyzdžius klausytojams pasidaryti, kas toje srityje daroma okupuotoj Lietuvoje. Ten išleistos nedidelės apimties trys knygelės. Viena jų yra "Kalbininkas Kazimieras Jaunius", paruosta V. Drovino ir V. Grinaveckio. Tai ir visas kalbotyros "lobis". Be to, dar yra R. Mirono "Kalbotyros įvadas". Minimoji kalbotyros studijinė literatūra, kaip ir dr. A. Klimas pastebėjo savo paskaitoje, vis ateina pagalbon tokiu "kalbininkai", kaip Marksas, Engelsas ir kiti komunistiniai stabai.

Prelegentui paskaitą užbaigus, su paklausimais pasireiškė dr. J. Jakštas ir mokyt. V. Matulaitis.

Toliau, dr. A. Klimui pristatčius, už kalbotyros katedros pasirodė prof. dr. Alfredas Sennas. Jis buvo nuodirdžiai pasveikintas sulaukęs 72 m. amžiaus. Jo paskaitos tema: "Lietuvių krikščioninimas kalbotyros ir folkloro šviesoje". Prelegentas priminė, kad 1937 m. lenkų nurodymais reikėjo švesti 500 metų sukaktį nuo Lietuvoje pagonybės panaikinimo ir krikščionybės įvedimo. Bet jis nurodė, kad pagal kalbotyros mokslo duomenis tai neatitinka tiesos. Lietuviai žymiai anksčiau buvę sukrikščioninti.

Čia prof. A. Sennas pasireiškė ypatingai dideliu kruopštumu ir pareigingumu. Klausytojų auditorijai buvo išdalinti konpektai dėl vienokių ar kitokių svetimžodžių atklydimo mūsų kalbon iš gudų, lenkų, vokiečių kalbų ir kt. Konspekte pasakyta, kad 1913 m. Būga parašė Vilties Mokslo ir Literatūros Kalėdų priede (Rinkiniai raštai I 431-432) lietuviškai: "Savo kalboje turime nemaža aiškių nurodymų, kas yra buvę Lietuvoje pirmieji krikščionių tikybos platinotojai... Kalbos faktai mane privertė pripažinti, kad lietuviškas krikščionybė nebebuvo visai sve-

tima dar prieš Jogailos krikštą. Krikščioniškųjų sąvokų vardai rodo, jog lietuvių tikybos mokėsi iš Rytų, tiksliau sakant, iš gudų. Gudų tikybos mokytojai buvusio rodo šie žodžiai: dienu vardai: nedėlia, utarninkas, sereda ir kt." Tą patį rodo ir švenčių vardai.

Vėliau pasirodė prof. dr. William R. Schmalstieg, apie kurį, anot dr. A. Klimo, daug kas sakė, kad jis "užsislėpęs lietuvis", nors jis tikras amerikietis. Jo paskaitos tema buvo "Klausimas be aiškaus atsakymo: vienas baltų ir slavų kalbų santykių aspektas". Prelegentas pasakė, kad baltų ir slavų kalbų lyginamajam tarpiskumui įrodinėti išlieta daug rašalo, bet tai daryti tikrai neapsimoka, nes tai neįmanomas dalykas. Apie kalbininkams gerai žinoma, jog tai daug rašė ir prof. A. Sennas. Ir prog. dr. W. R. Schmalstieg išdalinio auditorijai šafirografuotus savo paskaitos schemos lapus. Pabaigoj savo paskaitos jis pabrėžė, kad nežinia, ar kada nors egzistavusi baltų-slavų prokalbė.

Literatūros klausimai

Rašytojas Antanas Vaičiulaitis kalbėjo apie "Stendhalį Lietuvoje". Pirmiausia prelegentas paaiškino, kad Stendhalis buvo Napoleono laikų karys ir vienas garsiausių prancūzų rašytojų ro manistų. Jis gyveno Lietuvoje (1812 m.) ir iš čia į Prancūziją ir kitus kraštus rašinėjo laiškus, minėdamas lietuviškas gyvenvietes, ypač miestus. Tai buvo didelis beletristas, "Farmos vie nuolyno" ir kitų labai vertingų knygų autorius. A. Vaičiulaitis paskaita apie A. Stendhalį Lietuvoje buvo su dideliu malonumu išklausa.

Po pietų pertraukos literatūrinė tema kalbėjo prof. dr. Rimvydas Šilbajoris. Jo tema — "Donelaičio Metų struktūra". Jis puikiai deklamavo Donelaičio poemos posmus ir psichologiškai įvėlė Metų poeziją. Dr. Šilbajoris auditorijai pristatė Donelaitį tokį, kokio jo gal niekas nebuvom girdėję. Jis recitavo "Metų" posmus su tokiu gyvumu, kartu su Donelaičiu tartum skaičiuote skaičiuoja būrų vargus ir tuometinę socialinę raidą.

Psichologiniai mokslai

Paskaitą tema "Neuroopsichologija ir asmenybės ugdymas" skaitė prof. dr. Agota Šidlauskaitė. Ji pabrėžė, kad nežinia, ar psichologija yra mokslas ar menas. Bet tas reiškinys turįs labai didelį ryšį su asmenybės ugdymu, su įžvalga į žmogaus sielą. Psichologijos mokslas padeda transformuoti į žmo-

Darbo dienos savaitgalio metu Dainavoje įvyko Amerikos ir Kanados Lietuvių šaulių sąjungos šaudymo varžybos. Nuotraukoje matyti šaulių sąjungos centro valdybos vadovas Vytautas Keturakis iš Toronto ir Jonas Seitakas iš Detroito, susikaupęs prieš šaudymą. Pereinamąją taurę šiomet laimėjo Detroito Stasio Butkaus kuopos šauliai. Nuotr. J. Urbano

gų žinojimą.

Antrąją paskaitą "Prašmės psichologija ir dabarties žmogus" skaitė kun. prof. dr. Antanas Paškus. Jis pačioj pradžioj pabrėžė, kad jis žvelgs į žmogų, koks jis atrodo jo koncepcijoj. Šidlauskaitė žmogų gvildeno mokslinės psichologijos šviesoje. O jis žvelgė į jį kitaip, nepaigdamas žmogaus dvasinės prasmės. Jis į žmogų žvelgė remdamasis Franklio psichologiniais matais. Jis pabrėžė, kad žmonės savyje turi didelį potencialą gabumų, bet tai priklauso nuo to, kaip tie gabumai išvystomi ir naudojami. Be laisvės nėra atsakomybės, o be atsakomybės negalima laisvė. Žmogui gyvenimo prasmę susiradus, atsiranda noras gyventi ir džiaugtis gyvenimu. Bet gyvenimo prasmė ir "geras gyvenimas" nebūtinai reiškia tą patį. Gerai gyvenantieji dažniausiai yra nelaimingi.

Socialiniai mokslai

Sociologinėmis temomis paskaitas skaitė kitose patalpose Irena Lukoševičienė ir prof. dr. A. Musteikis. Kadangi prelegentas nenumatytą dieną atvažiavo, tai į tas pat patalpas buvo nukelta ir dr. Stasio Bačkio politinė paskaita: "Sovietų laikysena nacijų bei Lietuvos atžvilgiu". Ten filosofinėmis temomis paskaitas skaitė: prof. dr. Vaidevutis Mantautas, prof. dr. Kęstutis Skrupskelis, dr. Vincas Vyčinas ir prof. dr. Juozas Navickas (sekcijos vadovas).

Tuo L. K. mokslo akademijos 8-tojo suvažiavimo paskaitų ciklas ir diskusijos buvo užbaigtos. Padirbėta daug ir intensyviai, gal net kiek perkrauta. Tačiau Toronto niekad vienu kartu nėra turėjęs tiek paskaitų.

Užbaigus paskaitas, 8 val. vak. Priskikėlio par. salėje buvo užbaigtų bankietas. Prieš vašes maldą sukalbėjo vysk. A. Deksnys. Žodžiu sveikino prof. A. Sennas, kuris buvo vienas iš Kaune L. K. mokslo akademijos steigėjų. Sveikino gen. konsulas dr. J. Zmuidzinas, Liet. Rašytojų draugijos pirm. kun. dr. L. Andriekus, dr. St. Bačkis, vyr. sk. P. Molis, PLB kultūros tarybos pirm. A. Nasvyčio vardu dr. J. Jakštas ir kt. Laiškais ir

LAISKAI "DRAUGUI"

LAISKAS "DRAUGUI" IŠ HOT SPRINGS, ARKANSO

Prašu leisti man atitaistyti klaidingą informaciją, tilpusią š. m. rugp. 27 d. "Drauge", apie Hot Springs lietuvių Ankanse.

1. Paminėta 8 moteliai, 1 mažas viešbutis ir Bronė Martin (Southern apt.). Tikrumoje čia yra tik 3 moteliai — courts: Birch, King Artur ir Ina, ir 1 oficialus viešbutis — Southern Hotel Apartments, nuosavybė Herberto ir Bronės Martinų. Tos biznio įstaigos yra oficialiai licenzuotos, moderniška ir švariai įrengtos, turi visus patogumus ir kambarius su virtuvėmis. Kambariai nuomojami dienoms, savaitėms ir mėnesiams. Lietuviams daromos nuolaidos.

Mažasis viešbutis ir kiti 5 moteliai yra privatus ir vieši apartmentai, kuriuose yra nuo 6 iki 14 kambarių.

2. Anot p. I., rugsėjo 3 d. turėjo įvykti visuotinis LB susirinkimas. Tikrumoje tą dieną buvo numatytas tik eilinis valdybos posėdis. Narių susidomėjimas skelbtu spaudoje susirinkimu buvo labai didelis, bet dar didesnis nusivylimas ir nepasitenkinimas, nes dėl laiko stokos nebuvo galima atšaukti.

Netiesa, kad skyriaus valdyba lankėsi ir buvo priimta Hot Springs mero įstaigoje.

Numatytos minėjimų datos yra tik centro valdybos sugestijos, o ne visuotinės narių nutarimas. Bronė Martin

telegramomis suvažiavimą sveikino prof. dr. Z. Ivinskis, Lietuvos atstovas J. Kajeckas, PLB pirm. St. Barzdukas, K. Kleiva, S. Sužiedėlis, B. Nainys, dr. V. Maciūnas, prel. dr. Tulaba, V. Alantas, prof. dr. Pikinas, kun. J. Dambrauskas, kun. dr. V. Rimšelis, dr. A. Avizienis, kun. G. Kijauskas, motina Aloyza, dr. B. Palionis, KLB krašto v. bos pirm. dr. S. Čepas ir Priskikėlio partizano klebonas kun. P. Barius.

GRĮZO IŠ NELAISVĖS

Į O'Hare aerodromą parskrido dešimtmetis žydų rabinas Yisrael Traehtman sūnus Josef, 6 dienas išbuvęs arabų partizanų nelaisvėje Jordano dykumoje.

Pranešame visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad š. m. rugsėjo 7 d. po suklios ligos mirė mūsų mylima sesuo

A. + A.

ANELĖ PEČENKYTĖ

Nuliūdime likę:

Brolis Petras, sesuo Petronėlė, gyv. 310 First Ave., Elizabeth, N. J.
brolis Albinas, sesuo Ona, gyv. Lietuvoje.
sesuo Magdalena, gyv. Anglijoje.
dėdė, pusbroliai, pusseserės ir kiti giminės.

DVEJŲ METŲ MIRTIES PRISIMINIMAS

A. A.

Šviesios atminties
ALDONA LEŠCINSKIENĖ
Atsiskyrė su šiuo pasauliu 1968 m. rugs. 19 d.
Gyveno Detroit'e, Woodmont Ave.

Dveji metai suėjo kai skausmingos ligos iškankinta tyliai iškelavo į amžinojo poilsio vietą mano mylima žmona Aldona Leščinskienė.

Aš ir Tavo artimieji su dideliu liūdesiu ir skausmu širdyse minime Tave mūsų brangi Aldona ir meldžiame Aukščiausiąjį, kad Jis būtų gailingas ir suteiktų Tavo sielai amžiną ramybę, o Amžinoji Šviesa Tau šviestų amžinai.

Amžinos atminties Aldonos Leščinskienės šviesiam prisiminimui 1970 m. rugsėjo 20 d. 12 val. (šeštadienį) Detroit'e, šv. Antano Bažnyčioje bus laikomos šv. Mišios.

Nuoširdžiai prašau giminės ir draugus tą dieną velionę prisiminti savo malda drauge su manim.

Giliam liūdesy: Juozas Leščinskas

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilo pas

FRANK ZAPOLIS

3206 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

G E L E S

Vestuvėms, bankietams, laidotuviams ir kitokioms progoms
GUZASKŪ
Beverly Hills Gėlių
2443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois
TEL. FR 8-0833 — PR 8-0834

Renatė Babarskas
Gyv. 1337 S. 49th Court,
Cicero, Illinois

Buvusi Northeastern Illinois State College studentė sulaukus 21 metų amžiaus, tragiškai žuvo Lake Geneva, Wisc., 1970 m. gegužės 30 dieną.

Dideliam nuliūdime liko motina Elfridea Babarskienė, broliai: Werner Tyczka su žmona Angie ir Jurgis Babarskas. Velionės tėvas a. a. Alfonsas Babarskas mirė 1968 m. birželio 26 d.

Už a. a. Renatės sielą gedulingos šv. Mišios bus atnašaujamos šeštad., rugsėjo 19 d., 9:30 val. ryto St. Attracta bažnyčioje, 4836 W. 13th St. Cicero, Illinois.

Visi giminės, draugai ir pažįstami kviečiami pamaldose dalyvauti. Po pamaldų prašomi atsilankyti pusryčiams Florence Cafe, 1400 S. 51st Ave., Cicero.

Nuliūdę: MOTINA IR BROLIAI

E U D E I K I S

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktoriai
Trys Moderniškos Kopyčios
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8800

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERNIOS KOPYČIOS:

2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESIŲG NUO

MR. NELSON

Savininko

SAINT CASIMIR

MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Vienas blokas nuo kapinių

DIDŽIAUSIAS PAMINKLŲ PLANŲ

PASIRINKIMAS VISAME MIESTE

Telef. — CEDarcrest 3-6335

A. + A. JURGIUI KASIULIUI

mirus,

jo žmonai AGOTAI, sūnams ir dukterims reiškiamo gilią užuojautą.

Union Pier, Michigan
Lietuvių Draugija

A. + A. LEONUI KASPER

mirus Brocktone, jo žmoną ONĄ, sūnų JUOZAPĄ, marčią MARIJĄ, anukes, brolių PRANĄ, ir seseris nuoširdžiai užjaučiame.

Elzbieta Žižniauskienė
Dalia ir Algirdas Zikai
Dalia ir Stasys Zikai

Iowos valstybės gražuole išrinkta Chery Brokne. 20 m. ji atvyko į JAV grožio karalienės rinkimus Atlantic City, N. J.

APLINK MUS

IS ARTI IR TOLI

ARGENTINOJ

× **Dr. P. Daužvardis**, Lietuvos generalinis konsulas, pirmadienį oficialiai dalyvavo Chicago kolegijos (Chicago State College) už 95 gatvės prie King Drive pamatų prakasime. Kolegija kainuos apie 42 milijonus dolerių. Ji bus pastatyta ir įrengta 1972 metų mokslo metų pradžiai.

× **Dainė Narutytė** (ne Danutė) yra laimėjusi aukšt. mokyklos liuanistinio rašinio konkurse ketvirtą premiją — 25 dol.

× **Kun. Ant. Zakaruskas**, Švč. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas, maloniai sutiko būti parapijos mokyklos Motinų klubo dvasios vadu. Klebonas žada atsilankyti į pirmąjį šių metų susirinkimą rugsėjo 21 dieną 8 v. v. parapijos salėje susipažinti su visomis narėmis. Valdyba ruošiasi mokytojas ir nares pavišinti.

× **JAV LB centro valdybos** posėdis įvyko rugsėjo 10 d. pirmininko B. Nainio bute. Buvo padaryti nutarimai, liečiant bendruomenės mėnesio vajų, aptarti švietimo tarybos, kultūros fondo planai ateinančioms metams, svarstyti lėšų telkimo klausimai ir aptarta pareigų perdavimo procedūra būsimam centro valdybai, kuri bus sudaryta tarybos sesijoje spalio gale.

× **Nespėjė užsiregistruoti** į **Dariaus - Girėno** liuanistinę mokyklą dar gali tai atlikti ši šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų, 5300 So. Rockwell Ave. Informacijai skambinti GR 6-5381.

× **Dielininkaičio** moksl. ateitininkų kuopos 4-to, 5-to, 6-to skyrčiaus mergaičių būrelio susirinkimas įvyks ši šeštadienį, rugsėjo 19 d. 3:30 val. Marquette parko parapijos salėje. Laukiame naujų narių, norinčių įsijungti į ateitininkiską veiklą.

× **Inž. Kostas Dočkus**, JAV LB centro valdybos išdėstas, tarnybos reikalais visą vasarą beveik ištiesai praleido Toronte. Iždo reikalus jam teko tvarkyti naujoje būstinėje net už Amerikos ribų.

× **Brighton Parko LB valdyba** jau pradėjo rinkti nario mokestį ir intensyviai ruošiasi tradiciniam rudens linksmavakariui, kuris įvyks spalio 3 d. Pakšto salėje.

× **Būtos draugija**, veikianti prie Ziono evangelikų liuteronų liuanistinių parapijos ruošia savo narių ir artimųjų iškylą, kuri bus spalio 11 d. Bruzgulienės darže.

× **A. a. Kęstučio Petrausko** 2-ųjų metų mirties metinių proga rugsėjo 19 d. 7:30 val. ryto, T. Jėzuitų koplyčioje bus atnašaujamos šv. Mišios. (pr.)

× **Už a. a. Vinco Šmulskio** sielą bus laikomos šv. Mišios T. Jėzuitų koplyčioje, Chicagoje, penktad., 18 d. rugsėjo, 8:30 val. ryto. Gimines, draugus ir pažįstamus prašau maldoje ar mintyse jį prisiminti. **Magdalena Šmulskienė** (pr.)

× **Iš septyniolikos firmų Grundig radjas** rastas pats geriausias. Keliolika įvairių modelių pas Gradišką, 2512 W. 47 St., FR 6-1998. (sk.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLO** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemais nuo mėnais.

Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Telefonas VI 7-7747. (sk.)

— **Viktoras Limba** Buenos Aires mieste suruošose Argentinos dviračių lenktynėse laimėjo pirmąją vietą.

— **Petras ir Emilija** (Sugaudytė) Čepulėnai atšventė savo bendro gyvenimo sidabrinę sukaktį.

— **Jonas Žekys**, gimęs Chicagoje, mirė sulaukęs tik 55 metų amžiaus.

AUSTRALIJoje

— **Inž. Vytautas Radzivasas**, niujorkiško dr. Radzivano sūnus, buvo nuykęs į Australiją, kur jis susituokė su Birute Garnyte. Po vestuvių išvyko į Japoniją, aplankė ir kitus kraštus.

— **Grazina Mainelytė**, adelaiddiškė liuanistė, buvo išsiruošusi į didelę kelionę, kurios metu aplankė daugelį Azijos, Artimųjų Rytų ir Europos kraštų. Dabar ji vėl ruošiasi į didžiulę kelionę ir žada aplankyti Afrikos, Pietų ir Šiaurės Amerikos, Europos valstybes.

— **Melbourne** atgaivintas lietuvių vaikų darželis, kurį lanko 22 nuo 3-5 metų vaikučiai. Darželį veda ir išlaiko Liet. katalikų moterų draugija.

URUGVAJUJ

— **Albinas Gumbargis**, žurnalistas, žinomas sportininkas, vienas iš JAV liuanistinių sportininkų kelionės 1959 m. į Pietų Ameriką sumanytojų, buvo išrinktas Urugvajaus futbolo organizacijos Punta Carretas Huracan prezidentu. Ši komanda

Dr. Ant. Klimas, Rochesterio universiteto profesorius, siaurės specializacijos dainavoje.

Nuotr. K. Ambrozaitis. Perna metais laimėjo čempionatą. Joje žaidžia ir prezidento sūnus Edvardas Gumbargis, laikomas geriausiu žaidėju.

OKUPOUOTOJ LIETUVOJE

— **Vilniaus - Krokuvos universitetų** sutartis buvo neseniai pasirašyta Vilniuje. Numatoma išplėsti abiejų universitetų mokslinį bendravimą, keistis mokslo priemonėmis, literatūra, paskaitininkais ir mokslo aspirantais. Vilniaus universiteto vardu sutartį pasirašė einaš rektorius pareigas prorektorius doc. J. Grigonis, Krokuvos Jogaillis u-to vardu — rektorius prof. dr. M. Klišaševskis. Ta proga buvę prisiminta, kad Krokuvos universitetą įkūrė liuanistinis karalius Jogaila.

× **Jonas Kavaliūnas**, JAV LB švietimo tarybos pirmininkas, pereitame centro valdybos posėdyje pateikė švietimo tarybos samatą 1970 — 1971 mokslo metams. Samata siekia 26,000 dol. Ši suma reikalinga, kad liuanistinio švietimo darbas riedėtų pirmyn.

× **Vitalija Rūbhytė** ir kiti akademines skautiškos Chicago skyrčiaus darbuotojai ateinančią savaitę (IX. 19-20 d.) organizuoja išvyką baidarėmis (canoes). Informacijos teikiamos paskambinus telefonu 778-7491.

Dr. Vardo draugijos vadovybės pasitarime šių metų rugsėjo 11 - 12 dienomis Chicagoje. Iš kairės Mngs. E. W. Kelly, Chicago's Sv. Vardo draugijos vykdomasis direktorius, Stasys Pieža, gen. sekretorius, kun. R. Davis, direktoriaus pavaduotojas, ir kard. J. Cody. Mūsų bendradarbis St. Pieža rodo Draugą, kuriame ir jis rašo.

Balfo direktorių pasitarimas

Šalpos darbams plėsti ir jiems įvykdyti Amerikoje turime 36 Balfo direktorius, kurių apie pusė gyvena Chicagoje ar Illinois valstijoje.

Rugsėjo 2 d. atvykus į Chicago Balfo pirm. kun. V. Martinkui, Balfo direkt. ir gen. kvietė Balfo direktorių bendrą sekr. Alb. Dzirvonas buvo susitarimą ir susirinkimą Ad. ir dr. Onos Baliūnų rezidencijoje. Dalyvavo keliolika direktorių, kurie apsvaistė esamą šalpos padėtį ir ieškojo būdų, kaip ją sustiprinti bei pagyventi pačioje Amerikoje ir kitur.

Pirmininkas kun. V. Martinkus kalbėjo apie bendrą šalpos palietė būsimąjį Balfo seimo Bostone, š. m. rudenį reikalus,

suvažiavimo programą ir jos vykdymą, pabrėždamas, kad dabar Bostone pavyko į šalpos darbus įtraukti vietines organizacijas bei jų vadovybes. Tai džiugina ir kelia ryžtą toliau darbuotis rytinėse valstybėse šalpos darbe. Kvietė Balfo direktorius ir skyrių atstovus šiam suvažiavime skaitlingai dalyvauti. Direktorių posėdis bus penktadienį vakare, o Balfo seimas prasidės šeštadienį. Viskas vyks Bostone Padėkos dienos savaitgalį. Prie vaišių stalo, kurias Balfo direktoriaus paruošė dr. O. Baliūnienė, V. Šimkus padarė pranešimą apie rudens vajų Chicago Balfo ir apskr. valdybos, pažymėjo, kad visi skyriai jau

pasiruošė vajui pradėti. Jo iškilmingas atidarymas įvyks rugsėjo 27 d.

Alb. Dzirvonas pageidavo, kad vajus ateityje būtų sutrumintas iki vieno savaitgalio. Reikia ieškoti naujų kelių ir sutelkti daugiau vajaus vykdytojų.

V. Kasniūnas pareiškė, kad Balfo aukų surinkime būtų daugiau savanorių, o ypatingai penšijos amžiaus žmonių, kurie labai sąžiningai atlieka savo pareigas. Panašiai kalbėjo ir kun. dr. F. Gureckas, kuris sakė, kad reikia ieškoti naujų kelių ir priemonių aukų surinkimui namuose. A. Gintneris tam pritarė, tik pageidavo tai daryti nuo kitų metų vajaus pradžios, nes šiemet jau vykdomas vajus sena tvarka, kaip iki šiol buvo 7 metus. Kun. V. Martinkus pasiūlė, kad liuanistų namuose būtų įtaisytos dėžutės aukoms surinkti. Jas turėtų parūpinti Balfo CV. Sumanymai pritarė. Jz. Mackevičius pabrėžė, kad direktoriai daugiau rūpintųsi šalpos reikalais.

V. Mankus priminė šiaurinėje miesto dalyje praktikuojamą aukų surinkimo būdą, raginant laiškais aukoti Balfui, nes ko-

ties kurso kolegos, kuris taip pat išlaikė tuos pačius egzaminus ir šiuo metu specializuojasi vidaus ligose Bostone, Harwarde universiteto klinikose.

Jaunoji gydytojų šeima augina dvi dukreles, ir nuolatiniams apsigyvenimui planuoja grįžti į Californiją.

Dr. Jonas Jurgilas, Jovitos tėvas, jau eilę metų verčiasi gydytoju praktika Granada Hills, Californijoje (Los Angeles priemiestyje). Daktaro raštūnėje dirba ir p. Jurgilienė. Pona Jurgilai 1000 dolerių įnašu neseniai įstojo į Liuanistų Fondą. Linkėtina, kad ir jaunoji gydytojų šeima ne tik profesionaliai, bet ir visuomeniškai įsijungs į Californijos liuanistų gyvenimą. **Koresp.**

Californijoje liuanistų gydytojų šeima auga

Heidelbergo universitete, Vokietijoje, baigusi medicinos studijas ir Vokietijoje bei JAV-se (Arizonoje) atlikusi "internship" praktiką, dr. Jovita Jurgilaitė - Mende rugpiūčio mėnesį Californijoje išlaikė šios valstijos medicinos gydytojos egzaminus ir gavo teisę verstis profesine praktika Californijoje ir kitose 18-koje valstijose.

Aukštesniąją mokyklą Jovita baigė Chicagoje (Maria High School). Čia taip pat lankė liuanistinę mokyklą ir dalyvavo skautų veikloje. Vėliau, Mandelino kolegijoje įsigijusi bakalaurų laipsnį, išvyko medicinos studijuoti į Vokietiją. Studijas apvainikavo medicinos daktaro laipsniu.

Vokietijoje ištėkėjo už to pa-

ties kurso kolegos, kuris taip pat išlaikė tuos pačius egzaminus ir šiuo metu specializuojasi vidaus ligose Bostone, Harwarde universiteto klinikose.

Jaunoji gydytojų šeima augina dvi dukreles, ir nuolatiniams apsigyvenimui planuoja grįžti į Californiją.

Dr. Jonas Jurgilas, Jovitos tėvas, jau eilę metų verčiasi gydytoju praktika Granada Hills, Californijoje (Los Angeles priemiestyje). Daktaro raštūnėje dirba ir p. Jurgilienė. Pona Jurgilai 1000 dolerių įnašu neseniai įstojo į Liuanistų Fondą. Linkėtina, kad ir jaunoji gydytojų šeima ne tik profesionaliai, bet ir visuomeniškai įsijungs į Californijos liuanistų gyvenimą. **Koresp.**

Jauna gydytojų pora — dr. Christian ir dr. Jovita Jurgilaitė - Mende ruošiasi Californijoje pradėti medicinos gydytojų praktiką; abu šiuo metu išlaikė valstybinius egzaminus.

RUGSĖJIS KVIEČIA ATGAL PRIE DARBŲ

Rugsėjo mėnuo yra visų mūsų darbų pradžia. Su juo pasibaigia vasaros meto atoslūgis, visi sugrįžta iš atostogų ir jungiasi į liuanistiską veiklą. Rugsėjo mėnesį prie savo darbų grįžta ir bendruomenės darbininkai. Lyg norėdama šių darbų pradžią stipriau pabrėžti, JAV Liuanistų bendruomenė rugsėjį yra pasirinkusi savo mėnesiu.

Bendruomenės mėnuo turi būti judrus mėnuo. Jo metu iš naujo reikia pasukti per vasarą stovėjusius bendruomeninio darbo ratus, kad visa veikla, iškarotą padėjusi pirmyn, intensyviau įvyktų greičiau riedėti iki kito pavasario. Darbų yra daug, ir niekada mes jų visų nespėsime atlikti, tad rinkim reikalingiausių.

Rugsėjis mokyklas grįžta liuanistinių mokyklų moksleiviai. Liuanistų bendruomenės apylinkės prašome ateiti liuanistinėms mokykloms į talką. Paraginkite apylinkinį gyvenančius liuanistus leisti savo vaikus į mokyklas, padėkite tėvams susiorganizuoti. Padėkite darbu ir paremkite lėšomis apylinkinių ribose veikiančias mokyklas.

Ateinantį pavasarį Chicagoje

lonijos liuanistai gyvena išsimėtę. Rezultatai buvę blogi. Tuomet buvo suorganizuotas jų asmeninis aplankymas ir rezultatai žymiai pagerėjo.

A. Baliūnas ragino pertvarkyti aukų surinkimą pritaikant amerikonišką jų surinkimo būdą, nurodant kaip ir kas jas surenka bei jų rezultatus.

V. Šimkus pageidavo, kad Balfo vajai būtų vykdomi visoje Amerikoje vienu laiku, spalio mėnesį.

Buvo pasidžiaugta gražiu Balfo leidiniu, kurio Chicagoje užsakytą apie 300 egz. Dalyviai buvo pakviesti dalyvauti Balfo gegužinėje. Svarstyti būdai, kaip būtų lengviau ir pigiau nuvykti į Balfo seimą Bostone ir daug kitų šalpos klausimų.

Ant. Gintneris

Liet. šaulių 5-gos šaudymo varžybas IX. 6 užbaigus laimėtojas buvo išteiktas bronziniai žymenys. Iš k. : dovanas teikė c. v. pirm. V. Tamosiūnas, sporto vadovas V. Keturakis, J. Leonavičius ir Brazas. Nuotr. K. Sragausko

įvyks ketvirtoji dainų šventė. Repertuaras jau seniai paruoštas ir prašantiems išsiuntinėtus. Apylinkių valdybas prašome pasirūpinti apylinkinių ribose veikiančiais choralais, paraginti juos užsiregistruoti dainų šventės dalyviais, padėti jiems pasiruošti ir teikti jų veiklai paramą.

Už dviejų metų toje pat Chicagoje įvyks antrasis Pasaulio Liuanistų jaunimo kongresas ir ketvirtoji Tautinių šokių šventė. Jau dabar laikas pradėti šioms įvykiams ruoštis. Apylinkių valdybas prašome skubiai organizuoti jaunimo sekcijas, gyvinti ir remti jų veiklą, atgaivinti ar kurti naujas tautinių šokių grupes ir padėti veikiančioms.

Taip pat vienas iš svarbesnių bendruomenės mėnesio uždavinių yra bendruomenės idėjos populiarinimas, jos organizacijos tinklo plėtimas bei stiprinimas ir lėšų telkimas bendruomenės darbams. Ypatingą dėmesį kreipiame į laikraščių redaktorių, spaudos darbuotojų, radijo programų vedėjų ir prašome juos vedamaisiais, populiariais straipsniais ir gyvu žodžiu nešti bendruomenės idėją kuo plačiau ir visuomenę ir kviešti ją šiai idėjai pritariti. Apylinkių valdybas prašome stiprinti apylinkines organizacijas, verbut naujus narius ir ypač rūpintis ir aktyviusius LB narius įjungti kuo daugiau jaunimo.

Bendruomenės visada trūko lėšų. Rugsėjo mėnuo buvo pramanytas tinkamiausias joms telkti. LB apylinkių valdybas kviečiame pasinaudoti proga ir susitelkti sau lėšų įvairius uždavinius finansuoti. Ir liuanistinė mokykla, ir dainų šventė, ir jaunimo kongresas su tautinių šokių švente ir jaunimo sekcijos, o pagaliau apygardos ir centro valdybos, švietimo taryba, kultūros fondas, informacijos komisija ir įvairūs kiti bendruomenės vykdomi darbai nuolat tuštins apylinkių valdybų kasas. To dėl prašome rugsėjo metu atitin kamai jas pasipildyti.

Cia buvo paminėti tik keli svarbesni JAV Liuanistų bendruomenės darbai. Jų yra žymiai daugiau. Bendruomenės mėnuo yra jų visų pradžia. Pradėkime darbus iš naujo su dideliu entuziazmu, užsidegimu, energija ir bendruomeniniu solidarumu. Atiduokime bendruomenei, ką galime, nes ji yra visų mūsų jungtis, ji yra liuanistiskos išeivijos ateitis. Kurkime ją naujomis jėgomis. Rugsėjis tebūnie nauja tos kūrybos pradžia.

JAV LB centro valdyba

UPĖ Į RYTUS, UPĖ Į ŠIAURĘ
K. ALMENAS
romanas

Vienintelis šiuo metu rinkoje esąs nuotykių romanas, kurį skaitydamas jaunuolis negali atsisukti, o vyresnios kartos žmogus atjaunėja ir keliauja su autorium pavojaus nuolotų kelių iš 19 amžiaus Lietuvos į Amerikos laukinius vakarus.

Knyga išleista Liet. Knygos klubo, gausama "Drauge". Kaina: I dal. \$3.00, II dal. ti prie knygos kainos 5 proc. mokestiams.

CHICAGOS ŽINIOS

ARESTAVO ALFANO ZUDIKĄ

Pirmadienį buvo areštuotas jaunamėčių negrų gaujos vadas Charles Edward Bey, kuris skaidrės, transliuomamos operų ištraukos ir įvedamos diskusijos. Numatoma pristatyti šias operas: Der Rosenkavalier, Turandot, Billy Bud, The Italian girl in Algiers. Sios keturiuos operos taip pat pastatys Lyric Opera rudeniniame sezone.

RADO DAUG DINAMITO

Antradienio naktį policija padarė kratą viename šiaurinėje miesto dalies bute ir rado net 600 lazdelių dinamito. Buvo areštuoti 6 asmenys, kurie dinamitą pardavinėjo po 10 dol. už lazdėlį. Policija susekė, kad pirkėjai buvo kairiųjų radikalų grupės nariai, besiruošią sprogdinti didelį fabriką Chicagoje, gaminantį karinius reikmenis.

PROGRAMOS APIE OPERAS
Centrinei miesto bibliotekai priklausąs muzikos skyrius spa-

lio mėn. nemokamai patieks eilę programų apie operas. Programos vyks kiekvieną trečiadienį 12:15 p. p. Bus rodomos skaidrės, transliuomamos operų ištraukos ir įvedamos diskusijos. Numatoma pristatyti šias operas: Der Rosenkavalier, Turandot, Billy Bud, The Italian girl in Algiers. Sios keturiuos operos taip pat pastatys Lyric Opera rudeniniame sezone.

Ką tik išėjo iš spaudos

BALIO SRUGOS "RADVILA PERKŪNAS" (Antroji laida)

Muzikalinė drama, vaizduojanti Radvilų ir Katkų (Chodkevičių) santykius ir tarpusavio kovas 17 a. pradžioje. Dėl patriotinio ir aiškiai antirusiško turinio netilpęs Balio Sruogos raštuose, išleistuose Lietuvoje. Išleido Terra, tiražas — 500 egz., 1970 m. Kaina — 4.00 dol.

Užsakymus siųskite:

DRAUGAS
4545 West 63rd St., Chicago, Illinois 60629